

STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ

SRPEN 2010

VYBÍRÁME Z OBSAHU:

- Krajem André
- Informace k rekonstrukci kanalizace
- Myslivecké střelby
- Historie ochotnického divadla ve Starovičkách
- Pozvánka na Tradiční krojované hody

V tomto čísle najdete:

Úvodník

Obecní úřad informuje

- dotace
- výstavba sběrného dvora
- pálení klestí
- svoz odpadů
- zasedání zastupitelstva

Informace vinařům

Společenská kronika

Krajem André

Z naší školičky

- nový školní rok začíná
- organizace školního roku

Z římskokatolické farnosti

Seriál pro chovatele

DHS Starovičky

Divadelní soubor Kadet

Postřehy odjinud – Zakarpatská Ukrajina

Když slunko zapadá ...

Neviditelné letadlo

Historie ochotnického divadla

Normální je nekouřit

Myslivecké sdružení

Handbike

TJ Starovičky

Pozvánky na akce a oznámení

Fotogalerie

foto: opravený chodník u kostela

Foto na titulní straně:

Velká: stárce a stárky, kteří připravují letošní hody, jejich jména jsou uvedena na předposlední straně, malé foto vpravo: myslivecké střelby, malé foto vlevo: „Krajem André“ - sklep na Vrbici.

Úvodník

Vážení spoluobčané,

blíží se konec prázdnin, stejně tak jako každý jiný rok je předzvěstí ukončení jedné etapy v životě dětí, studentů i učitelů - uplynulého školního roku, zároveň však také zahajuje počátek další kapitoly v jejich běžném životě. U našich nejmenších se jedná o první návštěvu školky či školy, u ostatních dětí je to postup do dalšího ročníku jejich školy, případně přechod na střední či vysokou školu, učitelé se připravují na převzetí nových tříd studentů, aby je připravili co možná nejlépe na jejich budoucí povolání. Tento rok je však také mimořádný završením jiné etapy a tou je ukončení čtyřletého volebního období v místní samosprávě a zahájením období nového, které bude započato komunálními volbami ve dnech 15. a 16. října. Tyto volby mají pro místní občany velký význam - jedná se o bezprostřední vazbu mezi voliči a volenými kandidáty, lidé se v naší obci velmi dobře znají a mohou tak sami rozhodnout o tom, jakým směrem se bude dění v obci v následujících čtyřech letech ubírat. V této skutečnosti je také podstatný rozdíl mezi volbami do obecního zastupitelstva a těmi ostatními - např. volbami do Parlamentu či Senátu České republiky, kdy kandidáty známe většinou jen z médií a jejich následná aktivita je poměrně hodně svázaná s programem a strategií strany, kterou zastupují. V komunálních volbách se tedy jedná o poměrně velkou možnost svým hlasováním přímo ovlivnit složení zastupitelstva obce, na druhou stranu má však každý z nás spolu s touto možností také velkou odpovědnost za to, jakým způsobem se bude naše obec dále rozvíjet. Kandidující strany zcela určitě nabídnou i pro toto volební období dostatek kandidátů, aby si každý z nás mohl vybrat ty, o kterých si myslí, že budou pro naši obec nejprospěšnější, ty, kteří dokáží za nás za všechny správně a pohotově rozhodovat o dění v obci, ale zároveň také naslouchat našim připomínkám, vyhodnotit je a snažit se je uvést do praxe, pokud tyto nemají zrovna negativní přínos pro rozvoj obce. Věřím, že žádný občan naší obce nenechá tuto svou možnost nevyužitou a v následujících volbách také svůj názor vyjádří. Vždyť skutečnost, v jakém počtu se voleb zúčastníme, svědčí o tom, zda a jakou měrou nám na dění v obci vlastně záleží.

Vladimír Drbola
starosta obce

Obecní úřad informuje

Dotace

Obec Starovičky podala v měsíci srpnu žádost o dotace z fondu Integrovaného operačního programu na nový územní plán obce, který musí mít všechny obce zpracovaný do r. 2013. Jedná se o 100% dotaci na vyhotovení návrhu územního plánu ve výši 288 tis. Kč, provedení čistopisu ve výši 64,8 tis. Kč bude obec v případě úspěšného získání podpory hradit ze svých prostředků.

Odvod dotace a penále

Obec Starovičky je nucena po provedené kontrole dvou dotací na výstavbu technické infrastruktury Táčky I.+ II. z let 2004-2006 a na základě rozhodnutí finančního úřadu vrátit celou dotaci Táčky I. spolu se 100%-ním penále a dále část dotace Táčky II. ve výši 5% přiznané podpory. Celková částka, která musí být během měsíce srpna finančnímu úřadu vyplacena, je 2 768 000,- Kč. Jednalo se o nedokonale administrovanou dotaci s porušením ve 3 bodech - neprůhledná a neúplná výběrová řízení na dodavatele akce, nepoužití určených vlastních finančních prostředků a nedokončení akce ve stanoveném termínu. Odpovědnost za administraci dotace má bývalé vedení obce - bývalý starosta p. L. Tomek a jím pověřený poradce pro stavební činnost p. L. Vágner, Podivín.

Koncem měsíce srpna požádala Obec Starovičky Ministerstvo financí o prominutí odvodu dotace i penále - rozhodnutí o výši případného vrácení finančních prostředků by mělo být stanoveno do konce roku.

Chodník Táčky I.

V měsíci červenci byl dokončen chodník ze zámkové dlažby v délce 145 m v lokalitě Táčky I. firmou Stavoč H. Bojanovice. Jedná se o první část projektu dotovaného Jihomoravským krajem, druhá část chodníku u školy bude provedena až po pokládce kanalizace s termínem realizace pravděpodobně v září.

Chodník u kostela

V měsíci červnu byla také provedena chybějící část plánované rekonstrukce chodníku u kostela za autobusovou čekárnou. Nový chodník v délce 15 m byl vybudován po odstranění nevyhovujícího starého chodníku jako bezbariérový, i když velký podélný sklon jej podle norem neumožňuje zařadit do této kategorie. Zároveň byla upravena a zpevněna opěrná stěna sousedního zděného plotu. Vše bylo provedeno ze žulových kostek, cena díla 30 tis. Kč.

Kříž v lokalitě Zace

V měsíci červnu byl pracovníkem obce p. Z. Dolákem vybudován nový podstavec kříže na původním základovém kameni kamenného kříže, který byl v minulosti zničen. V loňském roce se na základě upozornění občanů podařilo zachránit původní litinovou vrcholovou část kříže, kterou odborně opravil a v měsíci srpnu následně osadil na nově vybudovaný podstavec restaurátor p. František Pavůček z Pavlova. Cena všech prací byla 25 tis. Kč. K celkovému dokončení stavby je zapotřebí provést celkový nátěr bílou fasádní barvou a osadit kovanou mříž do výklenku, do kterého bude umístěna pravděpodobně malá dřevěná lavička. V bezprostředním okolí kříže je umístěna jednoduchá lavička.

ČOV

Práce na rekonstrukci kanalizace i objektu ČOV probíhají podle stanoveného harmonogramu. Práce na

výstavbě biologické jednotky, která je umístěna v objektu ČOV se zkomplikovaly z důvodu odlišné skladby podloží v zájmové lokalitě oproti projektu. Při její výstavbě měla být použita technologie bednění larzenovým pažením, z důvodu velmi tvrdého podloží (slín) se však muselo přejít na metodu otevřeného výkopu, kde však hrozí riziko sesunutí stěny výkopu. Z tohoto důvodu bylo provedeno odvodnění stavby stálým zapojením 2ks čerpadel s nepřetržitou obsluhou.

Koncem měsíce srpna budou pracovníci obce provádět konečnou úpravu terénu po výkopech kanalizace a v měsíci září budou upravené plochy osety travním semenem.

Po provedených výkopových pracích při rekonstrukci kanalizace přistoupilo vedení obce k osazení obručníků podél ulice Objížďka a U hřiště. Hlavní důvod není pouze estetický, ale také ryze praktický - z nebezpečných okrajů komunikací by přicházelo velké množství sedimentů do zařízení ČOV, ze kterého by muselo být následně odváženo a ekologicky likvidováno. Tato skutečnost by se projevila zvýšením finančních nákladů nutných pro provoz ČOV. Chodníky, které byly výkopovými pracemi zničeny, budou vybudovány ve většině případů nové - jedná se o ulice Nová, Lužánky a pravděpodobně také ulice Zaječská.

Revizní šachty RD na stávajících stokách

Pro rekolaudaci stávajících dešťových stok a kanalizačních přípojek, tedy v místech kde zůstane původní kanalizace, bude nutné osadit na stávající přípojky nové revizní domovní plastové šachty. Pro tyto stavební práce není zapotřebí projektová dokumentace, revizní šachtu si však každý vlastník RD musí osadit svépomocí, protože se nejedná o stoky a přípojky dotovaného projektu. Revizní šachty jsou k dispozici na OÚ, cena se pohybuje podle druhu od 1600 - 2500 Kč. Pro vlastníky rodinných domů bude tedy po rekolaudaci stok a domovních přípojek platit stejné pravidlo, jako pro vlastníky RD napojených na nové kanalizační stoky - tzn. po zahájení provozu ČOV bude nutno zrušit stávající septik. Tato skutečnost se tedy týká obyvatel v lokalitě Tálky I., Tálky II., Tálky III. a v ulicích Dědina, Sklepy a Padělky.

Výstavba sběrného dvora

V měsíci červenci byl na základě výběrového řízení na výstavbu 4 sběrných dvorů (Valtice, Nikolčice, H.

Bojanovice, Starovičky) v rámci DSO Čistý jihovýchod vybrán dodavatel stavebních prací na tuto akci. Nejvýhodnější nabídku předložilo sdružení firem VHS a Strabag. V měsíci září bude zahájena dle harmonogramu rozsáhlá rekonstrukce stávajícího sběrného místa. Po dokončení stavebních prací vznikne sběrný dvůr, který bude splňovat parametry pro sběr všech druhů odpadu. Stěna podél hřbitovní zdi bude opatřena přístřeškem, plocha dvora bude celá vydlážděna a areál doplněn vrátnicí. Práce budou ukončeny v listopadu 2010. Poté bude doplněna technologická část - 12 různých druhů kontejnerů, 3 skladové buňky, smykový nakladač s příslušenstvím a štěpkovač s vlastním pohonem. Termín dodávky nové technologie bude pravděpodobně březen 2011. Provoz sběrného dvora bude tedy v období září - březen výrazně omezen, bude probíhat pouze v provizorním režimu - pravděpodobně budou pouze umístěny staré kontejnery na dočasném stanovišti.

Směna pozemků s MěÚ Hustopeče

Po provedené revizi pozemků ke dni 31.12.2009 bylo zjištěno, že Obec Starovičky vlastní pozemky o výměře 5446 m² v katastrálním území Hustopeče, které dříve neměla v evidenci. Z důvodu zjednodušené administrace a nutnosti úhrady daně z nemovitostí z těchto pozemků (obec je osvobozena od povinnosti hradit daň z nemovitostí ve svém katastru) bylo přistoupeno k jejich směně s pozemky ve vlastnictví Města Hustopeče v k.ú. Starovičky v lokalitě Přední Zace. Všechny potřebné úřední úkony byly ukončeny úspěšným vkladem na katastrální úřad v měsíci červenci.

Pálení klestí

Obec Starovičky upozorňuje občany, aby pálení klestí prováděli mimo zastavěnou část obce. Prozatím sice není tato skutečnost předepsána žádnou vyhláškou, v tomto případě je však rozhodující skutečnost, jak dokážeme být ohleduplní vůči svým spoluobčanům. (VD)

Svoz odpadu

Září

Středa 8.9.2010
Středa 22.9.2010

Říjen

Středa 6.10.2010
Středa 20.10.2010

Ordinace MUDr. Kelbl – Starovičky

Úterý 7.30 – 8.00 ordinuje lékař
8.00 – 10.00 jen sestra
8.00 – 9.00 odběry krve

V ostatní dny MUDr. Kelbl ordinuje v **Hustopečích** na Domě zdraví,
Brněnská 9, telefon 519 411 690
sestra Jana Herichová – denně od 7.00 (pondělí 7.00 – 11.00)

Pondělí 14.00 – 18.00
Úterý 8.30 – 11.30
Středa 7.30 – 12.00 12.00 – 14.00 objednání
Čtvrtek 12.30 – 14.00 14.00 – 15.00 objednání
Pátek 7.30 – 12.00 12.00 – 13.00 objednání

Usnesení č. 29/2010

Ze zasedání zastupitelstva obce STAROVIČKY, konaného dne 25. června 2010 v 19:00 hod. v zasedací místnosti OÚ Starovičky

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. Zapisovatele a ověřovatele zápisu.

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. Zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. Doporučení hodnotící komise, ZO souhlasí s pořadím uchazečů výběrového řízení „Starovičky – nový územní plán“ a pověřuje starostu obce podpisem DOD s vítězem výběrového řízení.
3. Prodeje pozemků:
 - p.č. 601/2 o výměře 41 m² za 60 Kč/m² manželům Anně a Vladimíru Winterovým, bytem Starovičky č.p. 68.
 - p.č. 600/2 o výměře 42 m² za 60 Kč/m² panu Janu Smutnému, bytem Starovičky č.p. 69.
 - p.č. 647/2 o výměře 53 m² za 60 Kč/m² panu Ladislavu Najmanovi, bytem Hrušovany u Brna č.p. 397.
 - p.č. 648/2 o výměře 87 m² za 60 Kč/m² manželům Josefu a Mileně Panicovým, bytem Starovičky č.p. 72
 - p.č. 659/2 o výměře 60 m² za 60 Kč/m² paní Kouřilové Františce, bytem Starovičky č.p. 84.
 - p.č. 661/2 o výměře 55 m² za 60 Kč/m² manželům Ladislavu a Jiřině Pleskačovým, bytem Starovičky č.p. 87.
 - p.č. 658/2 o výměře 299 m² za 60 Kč/m² paní Lacinové Boženě, bytem Starovičky č.p. 83.
 - p.č. 655 o výměře 247 m² za 60 Kč/m² manželům Josefu a Janě Holackým, bytem Starovičky č.p. 79.
 - p.č. 722/1 o výměře 376 m² za 1 Kč/m² manželům Jaroslavu a Bohumile Šafaříkovým, bytem Starovičky č.p. 246.

4. Přijetí dotace z MK ČR ve výši 46 tis. Kč na dokončení automatizace místní knihovny.
5. Podání žádosti o provedení komplexní pozemkové úpravy v k.ú. Starovičky.
6. Rozpočtové opatření č. 4/2010.
7. Návrh smlouvy o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí č. 08017291 ze dne 14.6.2010, a zároveň pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy.
8. Návrh zástavní smlouvy č. 08017291-Z ze dne 14.6.2010, a zároveň pověřuje starostu obce k podpisu smlouvy, k vkladu zástavního práva k pozemkům uvedených ve smlouvě a k provedení vinkulace pojistného plnění u uvedených nemovitostí ve prospěch SFŽP.
9. Přijetí podpory ve výši uvedené a podrobně specifikované v návrhu smlouvy č. 08017291 ze dne 14.6.2010
10. Zveřejnění záměru prodat pozemek p.č. 957/2 o výměře 441 m² za 60 Kč/m².
11. Přidělení dotace 30 000 Kč pro TJ Starovičky a smlouvu.
12. Finanční příspěvek 5 000 Kč na MČR Handbike 2010 a podpis Smlouvy o reklamě a propagaci.
13. Zakoupení hasičského hadicového setu v ceně 16 968 Kč.
14. Vybudování odvodňovacího pásu na pozemku p.č. 608 vedle RD č.p. 121.

Zastupitelstvo obce odložilo:

1. Žádost o směnu bytu v bytovém domě č.p. 82.

Zastupitelstvo obce ruší:

2. Usnesení ZO ze dne 23.9.2005 o prodeji části pozemku p.č. 957/2.

Pavel Šafařík
místostarosta

Vladimír Drbola
starosta

(IS)

INFORMACE VINAŘŮM

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský – Oddělení registru vinic ve Znojmě – Oblekovicích upozorňuje všechny vinaře – výrobce vína a obchodníky s vínem, že 31. července 2010, který je posledním dnem vinařského roku 2009-2010, je pro ně už tradičně spojen s povinností vyhotovit k tomuto datu **Prohlášení o zásobách**. Povinnost předložit prohlášení mají zpracovatelé hroznů a obchodníci i v případě, že stav jejich zásob k tomuto datu je nulový. Preferovaným a již osvědčeným způsobem je podání prostřednictvím **Portálu eAGRI** (resortní portál Ministerstva zemědělství) na www.eagri.cz nebo www.mze.cz.

Postup:

Po vyhledání stránky klikněte na **Portál farmáře** a po přihlášení (zadáte

uživatelské jméno a heslo, které máte již přiděleno nebo ho získáte na nejbližší Agentuře pro zemědělství a venkov) kliknete na tlačítko Registr vinic v aplikaci pro přihlášené, vyberete Elektronická podání prohlášení a vyplníte formulář, kliknete na tlačítko **Odeslat prohlášení**. Takto svou povinnost splníte nejjednodušším způsobem. Až jako **další způsob** získání a podání formulářů doporučujeme následující možnosti:

- na www.eagri.cz nebo www.mze.cz zvolit Portál farmáře, dále v odkazu Registr vinic formuláře k podání, formulář vytisknout, vyplnit, podepsat a poštou zaslat na adresu uvedenou v záhlaví formuláře

- na www.ukzuz.cz – oddíl Trvalé kultury – Registrace vinic – Formuláře ke stažení, formulář vytisknout, vyplnit, podepsat a poštou zaslat na adresu Oddělení registru vinic uvedenou v záhlaví formuláře.

Tímto si vinaři nejen splní svoji zákonnou povinnost, ale i jednu z podmínek nezbytných pro úspěšné vyřízení žádosti o dotaci. Na stejné adrese si lze v oddíle **Novinky e-mailem** registraci e-mailové adresy zajistit, že Vám budou automaticky přicházet veškeré informace a upozornění vydávané ÚKZÚZ.

ÚKZÚZ/Oddělení registru vinic

2.8.2010

Společenská kronika

Životní jubilea

V měsíci červenci oslavili významné životní jubileum:

pan **Antonín Klecandr** – 50. narozeniny,
pan **Bořivoj Mičkal** – 60. narozeniny.

V měsíci srpnu oslavil významné životní jubileum:

pan **Pavel Prát** – 50. narozeniny.

Oznámení

Oznamujeme, že dne 26.6.2010 **byli oddáni**
slečna **Pavčina Hanzlíková**, bytem Veřovice 339
a pan **Robert Zeman**, bytem Starovičky 171.

Srdečně blahopřejeme.

Oznamujeme, že dne 14.8.2010 byli oddáni
slečna **Pavla Berkiová**, bytem Cvrčovice 104
a pan **Luboš Smutný**, bytem Starovičky 69.

Na společné cestě životem jen lásku a štěstí.

Blahopřání rodičům

*Emilovi Trifonovi Kolevovi
a Veronice Nečasové,
bytem Starovičky č.p.82,
kterým se narodila dne 21.7.2010
dcera **Violetka Koleva**.*

*Vladimírovi a Veronice Sedřovým,
bytem Starovičky č.p.239,
kterým se narodila dne 11.8.2010
dcera **Vendulka Sedřová**.*

KRAJEM ANDRÉ

Vážení,

na kole krajem „André“ jsem letos opět jel s přáteli, kteří mají rádi, a to si troufám tvrdit bez jejich svolení, svůj kraj, přírodu a vše kolem, stejně jako já. Je třeba taky napsat, že se k nám přidali mladší, noví účastníci zájezdu a se stejnou motivací s jakou jsme do toho šli my. Jak jistě všichni, kteří tuto letošní nemálo pozměněnou trasu jeli, vědí, že to nebyla žádná sranda. Po velice klidném odjezdu ze startovního pole, nás čekala naše rodná hrouda. Ano, i letos p. M. Šmerda a jeho přátelé připravili stylové a skvělé uvítání u Luže a patří jim za to veliký dík. Na naší vyhlídce, kde letos stály, jako vojáci, nehybní a uzamčení, bez možnosti nahlédnutí mobilní těžké zbraně, jsme se pustili směrem do Pavlovic. Žádné přivítání jako loni s bednou merunek a téměř poloprázdným pohárkem se nekonalo.

Před výjezdem na Slunečnou jsme chtěli doplnit kalorie a vodu ve Šlechtitelské stanici. Pitnou vodu jsem sice dostal, ale neobešlo se to bez komentáře. Párečky, grilované pochutiny letos tak nějak chyběly, možná jen Pán Bůh anebo pan starosta Pavlovic ví proč. Po asfaltové části cyklotrasy směr Bořetice jsme pokračovali dále. Cestou na Vrbici, jsme si zjistili, jak jsme na tom. No, nic moc stejně jak loni. I zde si ovšem dlouhé pršení zanechalo svoji stopu. Sklep, ve kterém jsme se loni osvěžovali, měl letos opět, nejen dobré archivní víno, ale taky 50 cm vody na podlaze. Jak se asi na Vrbici dostala do sklepu? Ovšem zde byl minulý ročník konec trasy a čekal nás sjezd domů. Do Kobylí, které bylo připojeno do trasy jako další vesnice, je to fakt z kopce. Stalo se, že značení trasy není v pořádku a nastalé zmatky na sebe nenechaly dlouho čekat. V Bořeticích na letišti jsme

se mohli konečně občerstvit. Jak jsme stoupali do Němčiček, sil ubývalo, ale cesty bylo ještě nemálo. V Bojanovicích byli dobře připravení, je potřeba pochválit zdejší tetičky, které u kulturáku pekly „přesňákové“ placky. Kdo neviděl a neochutnal, ten neuvěří. Do Kurdějova už to není daleko. Ale to stoupání! A pořád do kopce! Sjezd do Kurdějova dal mnohým zabrat, a proto se spíš hodilo kolo z kopce vést. Nově postavený hotel v Kurdělově, kde bylo jedno z posledních razítkovacích míst, stál a hlavně jeho sklepy, za prohlídku. Nezbyvá než dojet do cíle. Hustopeče, které si tuto akci berou za svou a zapojily do toho média, to nezvládly. A na náměstí, kam dorazily stovky unavených cyklistů, čekal jeden jediný stánek s občerstvením. Nezbyvá než dodat, že bude asi mnohem lepší se dohodnout a udělat příjemný výlet bez organizátorů.

Jan Procházka

Z naší školičky

Nový školní rok začíná

A je to zase tady! Prázdniny utekly jako voda a do nového školního roku zbývá už jen pár dní. Pro devět dětí to bude znamenat velkou změnu, stanou se právoplatnými školáky se všemi radostmi i starostmi, které neodmyslitelně ke škole patří.

V letošním roce bude naši školu navštěvovat 26 žáků v pěti ročnících, které budou rozděleny stejně jako loni do dvou tříd. V I. třídě se spojí 1. a 2. ročník a jejich třídní učitelkou bude paní Hana Meredová. Ve II. třídě se bude vyučovat 3. – 5. ročník /tř. učitelka Mgr. Dana Walterová/. Opět bude zahájena činnost školní družiny, pod vedením vychovatelky paní Ivany Bajkové, která bude na částečný úvazek vyučovat i některé předměty.

Žákům budou samozřejmě nabídnuty i poškolní aktivity, a to hlavně formou kroužků. V mezích možností našeho pedagogického sboru počítáme s kroužky – keramický, výtvarný, počítačový, novinářský. Výuku anglického jazyka bychom chtěli pojmout komplexně, k čemuž by měl přispět kroužek AJ. S mladšími žáky by probíhala výuka formou hry a se staršími žáky by kroužek vhodně doplňoval povinnou výuku cizího jazyka.

Při plánování akcí se řídíme nabídkou CVČ v Hustopečích. Určitě ale proběhne vlastivědná vycházka, návštěva divadelního představení, soutěž se sportovním i vzdělávacím zaměřením. Žáci 4. a 5. ročníku letos zcela jistě navštíví planetárium v Brně.

Stejně jako vloni záleží, zda bude výuka náboženství probíhat, na počtu přihlášených žáků. Podmínkou je počet 7. I když minulý rok byl počet přihlášených dětí menší, pan děkan Kafka byl tak ochotný, že bezúplatně vyučoval i tento menší počet bez nároku na odměnu. Takže zda výuka bude probíhat, či nikoliv bude upřesněno začátkem nového školního roku.

V 1. – 4. ročníku bude výuka probíhat v rámci současné platné školní legislativy podle tzv. školního rámcového programu s názvem „Naše škola“, ve kterém se odráží specifika jednak malotřídní školy, jednak možnosti a vlivy našeho regionu. V 5. ročníku se bude vyučovat podle dobíhajícího vzdělávacího programu „Základní škola“.

Organizace školního roku 2010/2011

Organizace školního roku 2010/2011 v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích

Č.j. 11 182/2009-20

Dne 17. června 2009

Období školního vyučování ve školním roce 2010/2011 začne ve všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích **ve středu 1. září 2010**. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno **v pondělí 31. ledna 2011**. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno **ve čtvrtek 30. června 2011**.

Podzimní prázdniny připadnou na **středu 27. října a pátek 29. října 2010**.

Vánoční prázdniny budou zahájeny **ve čtvrtek 23. prosince 2010** a skončí **v neděli 2. ledna 2011**. Vyučování začne **v pondělí 3. ledna 2011**.

Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na **pátek 4. února 2011**.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto:

Protože v loňském roce byl sběr starého papíru poměrně úspěšný, jistě budeme tuto akci opakovat opět někdy na jaře v souvislosti se Dnem Země v rámci ekologické výchovy. Pokud jde o sběr léčivých bylin, je situace trochu jiná. Při nízkém počtu žáků a dětí naší školy nejsme schopni nasbírat takové množství, aby nám ho některá organizace odebrala, takže sběr tohoto druhu zatím organizovat nebudeme.

Co se týče mateřské školy, tu bude navštěvovat od září 25 dětí, což je využití kapacity prostor MŠ na 100%. Personální obsazení zůstává stejné jako vloni – vedoucí učitelka paní Petra Novotná, učitelka paní Alena Blažková.

Jinak ani ostatní personální obsazení se nemění. O úklid se bude starat paní Mirka Jušková (ZŠ) a paní Jarmila Mazůrková (MŠ). O naše žaludky bude pečovat kuchařka paní Jindřiška Šmerdová.

Těsně před prázdninami proběhla oprava podlahy a pokládka nového lina v prostorách školní jídelny, která už nevyhovovala hygienickým normám. Třídy byly dovybaveny kvalitnějšími počítači, jejichž pořízení zprostředkoval pan Janoušek, za což mu touto cestou za celý kolektiv i žáky, ještě jednou děkujeme.

Takže co říct závěrem? – Popřejme si my dospělí, zaměstnanci i rodiče a přátelé školy, vzájemnou toleranci, respekt, důvěru a pohodu. Dětem pak hodně úspěchů a samé šťastné, radostné a pohodové chvíle.

Mgr. Dana Walterová

Termín	Okresy, obvody hl. města Prahy
7.2. - 13.2. 2011	Praha 6 až 10, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Nymburk, Jindřichův Hradec, Litoměřice, Děčín, Přerov, Frýdek-Místek
14.2. - 20.2. 2011	Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín, Zlín, Praha-východ, Praha-západ, Mělník, Rakovník, Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Hradec Králové, Teplice, Nový Jičín
21.2. - 27.2. 2011	Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, Semily, Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Písek, Náchod, Bruntál
28.2. - 6.3. 2011	Mladá Boleslav, Příbram, Tábor, Prachovice, Strakonice, Ústí nad Labem, Chomutov, Most, Jičín, Rychnov nad Kněžnou, Olomouc, Šumperk, Opava, Jeseník
7.3. - 13.3. 2011	Benešov, Beroun, Rokycany, České Budějovice, Český Krumlov, Klatovy, Trutnov, Pardubice, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Ostrava-město
14.3. - 20.3. 2011	Praha 1 až 5, Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav , Hodonín, Vyškov, Znojmo, Domažlice, Tachov, Louny, Prostějov, Karviná

Poznámky k tabulce:

Praha 1 až 5 jsou městské části: Praha 1, Praha 2, Praha 3, Praha 4, Praha 5, Praha 11, Praha 12, Praha 13, Praha 16, Praha-Kunratice, Praha-Libuš, Praha-Lipence, Praha-Lochkov, Praha-Řeporyje, Praha-Slivenec, Praha-Šeberov, Praha-Újezd, Praha-Velká Chuchle, Praha-Zbraslav, Praha-Zličín.

Praha 6 až 10 jsou městské části: Praha 6, Praha 7, Praha 8, Praha 9, Praha 10, Praha 14, Praha 15, Praha 17, Praha 18, Praha 19, Praha 20, Praha 21, Praha 22, Praha-Kolovraty, Praha-Běchovice, Praha-Benice, Praha-Březiněves, Praha-Čakovice, Praha-Ďáblice, Praha-Dolní Chabry, Praha-Dolní Měcholupy, Praha-Dolní Počernice, Praha-Dubeč, Praha-Klánovice, Praha-Koloděje, Praha-Královice, Praha-Křeslice, Praha-Lysolaje, Praha-Nebužice, Praha-Nedvězí, Praha-Petrovice, Praha-Přední Kopanina, Praha-Satalice, Praha-Suchdol, Praha-Štěrboholy, Praha-Troja, Praha-Vinoř.

Velikonoční prázdniny připadnou **na čtvrtek 21. dubna a pátek 22. dubna 2011.**

Hlavní prázdniny budou trvat **od pátku 1. července 2011 do středy 31. srpna 2011.**

Období školního vyučování ve školním roce 2011/2012 začne **ve čtvrtek 1. září 2011.**

Z římskokatolické farnosti

První září ohlašuje nový školní rok a s ním i mnoho nového v životě farnosti. S každým začátkem školního roku se mi spontánně vybaví úryvek známého českého literáta Otokara Březiny, který v jednom ze svých dopisů Anně Pammrové popisuje své učitelské trable v jinošovské škole následovně: „*Učitelství jest těžký robotný úřad, vysilující duši, ochromující fantazii, pijící sílu z organismu. Děti přicházející do školy jsou zlé, svévolné, bludně vychované bytosti, rafinované, zlomyslné, zhýčkané, zbloudilé, instinktivně nepřátelské a ve velikém procentu úžasně neschopné. Vracím se po pěti hodinách vyučování fyzicky i duševně disgustován, umrtven, zatemněn, tupý, mdlý a sešlý. Pouze noc jest vyhrazena mé duševní práci a i tu nedostavuje se vždy dispozice, vystřebaná celodenním rozechvíváním nervového systému a stálým krvácením intelektuálním.*“ Ani se nechce věřit, že

se tehdy psal rok 1892. I když se bráním s pocity Otokara Březiny ztotožnit, musím poraženě uznat, že mám k jeho „pedagogické zkušenosti“ občas velmi blízko. Být učitelem, to stojí hodně nervů. A být učitelem náboženství ještě víc. Skrytě závidím pedagogům, kteří mají to štěstí učit nějaký exaktní předmět. Třeba přírodopis. Všechno je viditelné, hmatatelné, zachytitelné na fotkách a demonstrovatelné na modelech ukrytých v kabinetech. Stejně tak rád vzpomínám, jak snadno se mi doučovala italština. Stačila dobrá učebnice, vnímavý žák s chutí se namáhat a výsledek se dostavil k radosti nás obou. To vyučovat náboženství, je jiná dřina. Boha nikdo neviděl, nedá se měřit, namalovat na tabuli, ani nemám v kabinetě jeho model. Navíc nejde o to předat informace o tom jaký Bůh je, ale zprostředkovat zkušenost Boží lásky, což se dá udělat ve školních lavicích dost obtížně. Je to asi tak, jako byste dětem vyprávěli teorii

kolotoče a snažili se jim vysvětlit, že kolotočování o hodech je výborná zábava. Jediné, co mně dává sílu se do nového školního roku vrhnout s elánem, je skutečnost, že materií exaktních předmětů často zapomeneme, kdežto materie předmětu náboženství, ono tajemství Boží lásky, nás vede k přemýšlení stále. Ať jsme věřící či nevěřící, všichni bychom rádi poznali, jak to s tím Bohem vůbec je. Všem těm, kteří se touto otázkou chtějí zabývat, přeji úspěšný nový školní rok.

A od školní tabule letmo pohledme do našeho kostela. Uvidíme, zda se dáme na konci září do jeho malování či nikoliv. Vše je závislé na tom, zda nám bude přiznána na výmalbu interiéru ministerská dotace. Uvidíme. Třeba další číslo našeho zpravodaje už budu psát s rukama od barvy.

Pavel Kafka, děkan

.....

Seriál pro chovatele

Vážení chovatelé,

dnešním příspěvkem otevíráme kapitolu virových nemocí. Mezi jedno z nejzávažnějších onemocnění patří **vzteklina**, a proto se jí budeme zabývat jako první.

Vzteklina je akutní virové onemocnění CNS (centrální nervový systém) teplokrevných živočichů **přenosné na člověka**. Projevuje se změnami chování, zvýšenou dráždivostí, agresivitou, paralýzami a končí vždy úhynem postiženého zvířete nebo smrtí člověka, nedostane-li se mu **včas účinné lékařské pomoci!**

Etiologie: Z historie - ve středověku byly za původce onemocnění označovány žízeň, hlad, „psi“ hvězda **Sirius**, kolísání teploty nebo i démonický původ. V roce 1804 podal Zinke experimentální důkaz o infekční povaze nemoci přenosem vztekliny z nemocného psa na zdravého inokulací slin. Koncem 19. století se věnoval výzkumu vztekliny Louis Pasteur, který prokázal původce v mozku uhynulého zvířete, rozpracoval intracerebrální (nitromozkový) způsob inokulace a položil základy pro antirabickou (protivzteklinovou) imunizaci.

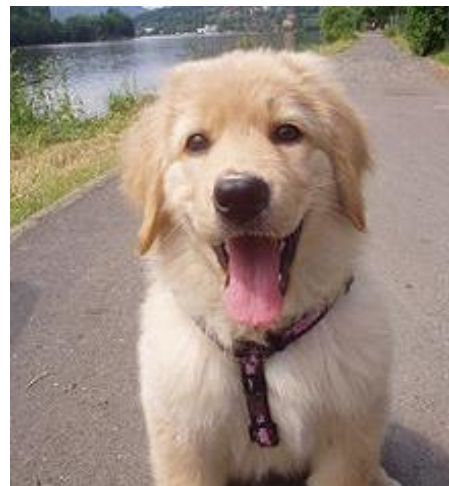
Původce choroby je neurotropní virus z čeledi **Rhabdoviridae**, rod **Lyssavirus**. Virus vztekliny se vyznačuje poměrně jednoduchou stavbou partikule i genomu. Virová partikule má tvar projektilu s jedním koncem špičatě zaobleným a druhým plochým. Vlastní genom je tvořen pravotočivou **RNA**. Povrch virionu má strukturu včelího plástu a je opatřen glykoproteinovými (muciny mléčných tukových globulí) hroty zodpovědnými za tvorbu virus neutralizačních protilátek. Ty mají rozhodující význam při vytváření stavu chráněnosti proti infekci. Stručně řečeno, povrchový glykoprotein je tedy hlavním antigenem antirabických vakcín. Odolnost viru vztekliny vůči teplotě je různá, jak ukazuje následující schéma:

Teplota prostředí

-70° C
-10 až -25° C
0° C
20° C
56° C
100° C

Doba přežívání

roky
měsíce
týdny
5 dní až týden
inaktivace do 30 minut
okamžitá inaktivace

Vedle termální degradace se pozitivně uplatňuje i UV záření. Virus je stabilní v rozsahu pH 5 – 10 a hodnoty pH nižší než 3 a vyšší než 11 působí velmi rychlou devitalizaci. Lze tedy použít louhy i kyseliny. Dobrý dezinfekční účinek mají chlorové preparáty (3% chloramin, chlorové vápno atd.). Nejrychlejší praktickou dekontaminaci zajistí ponoření předmětů do vroucí vody nebo jejich opálení plamenem.

Vážení chovatelé, to je pro dnešní příspěvek vše, v následující části našeho miniseriálu budeme pokračovat epizootologií, naukou o vzniku a šíření vztekliny ve zvířecí populaci. Touto informací se s Vámi loučím a těším se na shledanou příště. MVDr. Jiří Svobodný

SDH Starovičky

V letošním roce pokračuje ve své činnosti SDH Starovičky. Nově přijatí mladí členi v počtu 6 až 13 se pravidelně scházejí na hasičské zbrojnici. Pod vedením Petra Ovíska se pilně připravují na svůj úkol. Prvním důležitým bodem bylo připravit svolávací plán, dále trénují hasičský útok. Průběžně pokračují v úklidu hasičské zbrojnice. Pro zkušenosti a radu si v červnu zajeli na závody SDH do Pouzďřan. Že umí být i užiteční, ukázali místní dobrovolní hasiči, když pomáhali organizátorům na akcích: v červnu „Dětský den“ ve Starovičkách a „Krajem André“ a v červenci při

závodu „O pohár starostů Staroviček a Hustopečí“ v handbike. Velkým přínosem pro místní SDH je zcela určité pořízení nových hadic a rozdělovače, které pro ně zakoupil OÚ. Dalším krokem k tomu, aby mohl sbor začít plně fungovat, je funkční čerpadlo. Toto čerpadlo opravila zdarma jako sponzorský dar firma Truck centrum Bízovi, tímto jim hasiči děkují za jejich laskavost.

V současné době většina členů sboru dobrovolných hasičů připravuje „Tradiční krojované hody“, proto doufáme, že na hody hořet nebude. (HP)

ilustrační foto

Divadelní soubor KADET

Statky – zmatky pokračují

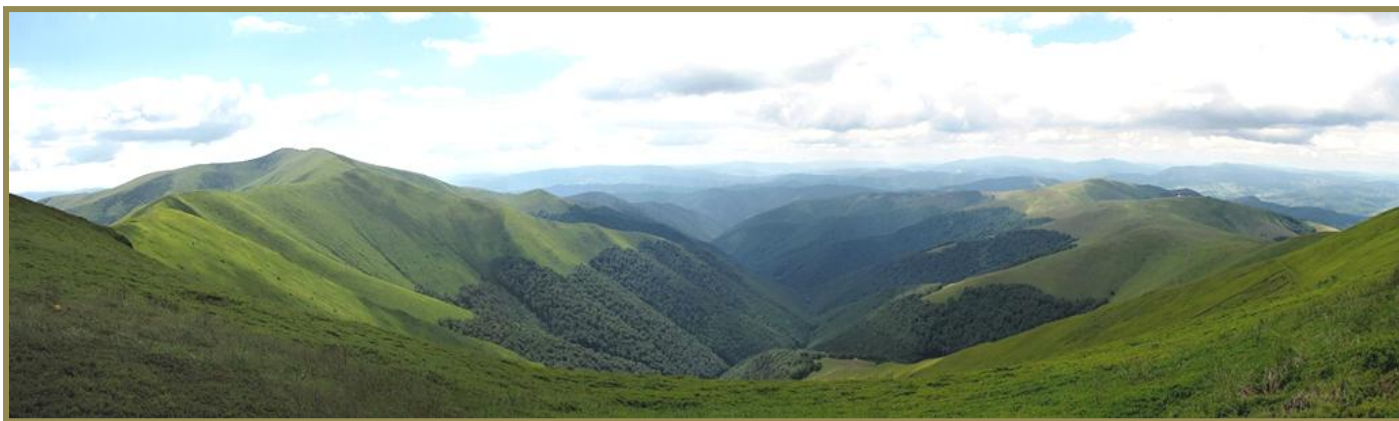
V neděli 12. září 2010 se herci našeho ochotnického spolku Kadet představí žabčickému obcenstvu ve

hře Statky – zmatky. Kdo z příznivců divadla tuto hru nezhlédl, má nyní možnost, a to v prostorách nově zrekonstruovaném tzv. Lidovém domě v

Žabčicích. Kdo nestihne ani toto představení, bude mít další příležitost v neděli 24. října 2010 ve Staré Břeclavi.

(RH)

Postřehy odjinud - dnešní Zakarpatská Ukrajina.

Začátkem července letošního roku jsem jako turista navštívil Zakarpatskou Ukrajinu.

Reagoval jsem tak na pozvání dlouholetého ukrajinského spolupracovníka a kamaráda Michala, který mi nabídl ubytování v rodinném domku jeho rodiny v Nižnych Vorotach. Na úvod několik všeobecných informací o této zemi.

Zakarpatská Ukrajina (dříve Podkarpatská Rus) leží v jihozápadním výběžku Ukrajiny a je ohraničena hranicí se Slovenskem, Maďarskem, Polskem a Rumunskem. O Zakarpatí se v minulosti dělilo Maďarsko (Uhersko) a později vzniklé Československo, části území však vládli i Poláci a Rumuni. Po II. světové válce byla Podkarpatská Rus, do té doby součástí Československa, připojena k Sovětskému svazu. Dnes je Podkarpatská Rus Zakarpatskou oblastí Ukrajinské republiky, což je útvar jako náš kraj i se svým zřízením.

Zakarpatská Ukrajina, to jsou hlavně Karpaty - divoká a nádherná krajina obřích zelených kopců s velkými pastvinami prozvučenými cinkotem zvonců pasoucích se ovci a kraviček, krajina hlubokých lesů i malebných údolí s roztroušenými vesničkami. Je zde však také moderní architektura hotelů a penzionů, které v poslední době vyrůstají jako houby po dešti v atraktivních horských lokalitách.

Ukrajinské Karpaty jsou dodnes i přes rostoucí nápor turistů, divokou a poměrně opuštěnou horskou oblastí, kde můžete tábořit prakticky kdekoli, kde můžete narazit na velká stáda volně se pasoucích krav, ovci či koní, kde můžete posedět v přátelském hovoru s usedlíky žijícími v Bohem zapomenutých vesničkách s domky rozestými ve stráních, kde můžete zažít to, co je již v jiných částech Evropy nemožné. Svůj turistický pobyt na Zakarpatí shrnu do několika základních bodů.

Příjezd na Ukrajinu - cestoval jsem autobusem (s CK Alpina) z Brna do

Mukačeva. Cesta vedla přes Slovensko, Maďarsko, hraniční přechod Beregovo na Ukrajinu a trvala zhruba 13 hodin, díky omezené rychlosti na maďarské dálnici (autobusy max. 80 km/hod.) a zdoluhavému odbavování na maďarsko-ukrajinské hranici (2,5 hodiny čekání). V Mukačevu pod hradem Palanok si mne vyzvedl Michal. Po prohlídce, nákupu a občerstvení v obrovské tržnici jsme odjeli do obce Nižnje Vorota, kde Michal s rodinou žije. Nižnje Vorota je typická větší obec v srdci Verchoviny, což je nižší pahorkatina s rozlehlými strmými loukami a lesy.

Následovalo srdečné přivítání se všemi členy rodiny, ubytování a oběd v českém stylu - kuřecí paprikáš s knedlíkem - což mě trochu překvapilo. Odpoledne jsme pak s Michalem vylezli na okolní vrchy, odkud se nám naskytl překrásný pohled na hornatou krajinu kolem Nižnych Vorot. Byl to na úvod poměrně silný zážitek, k vidění byla úchvatná přírodní horská panoramata.

Zakarpatské hory - především Poloniny - oblé zelené kopce, v údolní části porostlé hustými bukovými lesy, v horní (hřebenové) části porostlé borůvkým, trávou a někde i kosodřevinou. Nejvyšší hora ukrajinských Karpat je Hoverla 2061 m.

Můj první výstup (v neděli) směřoval na horu Bukovské poloniny Pikuj 1408 m.

Ráno v 9:00 jsme odjeli do blízké vesničky pod Pikujem a zahájili výstup. Já, Michal a jeho tchán děda Jura jsme se prodírali příkrým hustým bukovým lesem, střídajícím se s prosluněnými loukami. V polovině výstupu se terén náhle změnil, kráčeli jsme borůvkým a nízkou kosodřevinou a otevřely se nám překrásné pohledy na okolní hornatou krajinu. Zážitek z výstupu u mne ještě více umocnila zmije, která se mi znenadání proplela mezi nohama. Vrchol Pikuje jsme dosáhli něco po poledni. Naskytl se nám pohled na úchvatné scenérie Karpat. Po krátkém

odpočinku následoval sestup se zastávkou u studánky (svačina). Dole ve vesnici jsme si pak dali v hospůdce 3 pívka, rybkou a odjeli domů.

Druhý výstup (pátek) jsem realizoval sám na Poloninu Boržava - Velikij Verch 1598 m.

Polonina Boržava je jednou z nejkrásnějších polonin Karpat, nejvyšším vrcholem je hora Stoj 1681 m. Reliéf poloniny je relativně oblý, vrásčité zvlněný bez výrazných horských kuželů, povrch porostlý borůvkým a trávou.

Ráno v 10 hodin z vesnice Pilipec ostrý strmý výstup po sjezdovce do výšky cca 1000m, poté polní cestou v borůvčí na hřebeny Boržavy. První vrchol na cestě byl Gemba 1491 m, dál potom po hřebenu poloniny na Velikij Verch 1598 m. Na vrcholu potkávám polské a ruské turisty. Opět se naskýtají úchvatné pohledy na okolní Karpaty. Počasí je ideální (polojasno), viditelnost výborná a tak fotografuji. Sestup je vzhledem k příkrosti terénu poměrně náročný, potkávám české i ruské turisty, probíhá výměna informací z výstupu. Zpátky dole v Pilipci jsem kolem 8. hodiny navečer, musím přiznat, že hodně vyčerpaný. Po 25 kilometrech navrch a dolů se není čemu divit. Dávám si v restauraci boršč a dvě pívka a volám Michalovi pro odvoz domů.

foto: pravoslavný kostelík, foto nahoře: Polonina Boržava

Zážitky z výstupů na obě hory se nedají dost dobře ve stručnosti popsat, snad jen jedním ukrajinským slovem – krasota!

foto: návrat z pastvy

Zakarpatské vesnice – vesničky i větší obce jsou poměrně udržované, jednotlivá stavení stojí většinou samostatně, buďto podél cest nebo roztroušené na loukách v údolí. Starší domky většinou roubené dřevěné, novější zděné často v kombinaci s dřevem, s nezbytným laťkovým či kovovým plůtkem okolo stavení. V téměř každém stavení je chlév s kravkou a prasátkem, na dvorku pobíhají slepice. Vybavení domácnosti je skromnější než u nás, televize a satelit je samozřejmostí, automatická pračka jak u koho. Topí se buď plynem nebo dřevem. V každé obci jsou překrásné velmi udržované kostelíky, obchody, hospůdka či restaurace, v poslední době i moderní hotely. Komunikace v obcích se vymykají našim standardům, asfaltová cesta je zpravidla jenom jedna (hlavní), ostatní jsou kamenito - šotolinové zpevněné cesty.

foto: Siněvirská Poljana

Samostatnou kapitolu tvoří turistická střediska plná nových moderních hotelů a penzionů, jako je např. Ždenievo, Pilipec, Podobovec apod. Zde je silně rozvinutý turistický ruch v létě i v zimě (sjezdovky, lanovky).

Osobně jsem byl trochu zklamán

Koločavou, obec mi připadala mírně chaotická a byl tam dost značný nepořádek.

Naopak nejvíce mi učarovala vesnička Siněvirská Poljana.

Zakarpatské lidi – Zakarpatí je krajina příjemných, přátelských a pracovitých lidíček, kteří vám nikdy neodmítnou poskytnout přístřeší, potřebujete-li ho. I když se vám někdy na první pohled zdá, že se na vás místní dívají tak trochu přes prsty, jakmile je oslovíte, ihned vám chtějí poradit anebo pomoci. A pokud zjistí, že jste Čech, máte vyhráno.

Čechy mají rádi staří (vzpomínka na prvorepublikové Československo) i mladí (jezdí k nám za prací). Víím, o čem píš, prožil jsem týden v zakarpatské rodině, setkal se s mnoha cizími lidmi a vždy jsem byl příjemně překvapen pohostinností i otevřeností místních lidí. Navíc zdejší obyvatelé jsou neskutečně skromní.

Jídlo a pití – snažil jsem se, až na dvě výjimky, konzumovat výhradně místní stravu a můžu zodpovědně říct, že mi velmi chutnala a nepřivodila žádné zažívací problémy. Ochutnal jsem samozřejmě šašlik (navíc domácí), boršč – vaří se tu několik verzí, solianku, holubce (zelné šátečky plněné mletým masem), pelmeně (těstoviny plněné ml. masem), řízečky z mletého masa, kuře, palačinky s tvarohem apod. K tomu vždy různá zelenina – rajčata, okurky atd., zelné saláty a domácí sýr. Domácí sýr i smetanu (pozor – nejsme na ni zvyklí) mají výbornou. Samozřejmostí jsou všudypřítomné borůvky – 1 litr se dá koupit na každém rohu za 34 – 40 Kč.

Na pití se dá použít i místní pramenitá voda – pil jsem ji celý týden a nic se mi nestalo. Jinak samozřejmě minerálky, mají je však buďto hodně sladké nebo naopak slané. Místní pivo je dobré, trochu méně hořké než jsme zvyklí z domova – nejlepší Oboloň či Lvovské. V Nižných Vorotach čepovali dokonce i Staropramen.

No a samostatná kapitola je vodka. Samohonka (domácí) je pitelná ale s určitou obezřetností. Moje denní norma samohonky byla pět půldecáků denně, jinak bych je prý „urazil“! To ale vypijí

jenom, když mají návštěvu.

Kupovaná kolkovaná vodka je dobrá každá, vyjma těch úplně nejlevnějších.

Jen pro informaci: běžné jídlo (boršč s chlebem nebo řízek s bramborem apod.) stojí v lepší restauraci (hotelu) cca 18 – 25 UAH = 46 – 65 Kč, jídlo na objednávku cca 40 UAH = 104 Kč, pivo Oboloň 0,5l cca 4 UAH = 10 Kč.

Závěr – s rozvojem turistiky směrem na východ se letos řadí Zakarpatská Ukrajina mezi top destinace českých turistů. Ve stejný den, kdy jsem odjížděl na Zakarpatí, vypravila jenom CK Alpina do této oblasti 12 autobusů.

Proč tomu tak je? Zakarpatí je oblast, která Vás nadchne při první návštěvě a již vám nedovolí se sem nevracet. Zakarpatsko je místem, kde si můžete skutečně odpočinout od uspěchané civilizace západního světa a načerpat mnoho nových duševních i fyzických sil, přestože třeba budete mít za sebou mnoho náročných kilometrů po zdejších nádherných horách. Rozhovory s místními lidmi vám dodají nové pohledy na život. A věřte, že jako Češi nebo Slováci se tu budete cítit jako doma a místní vás zde rádi uvidí.

foto: koliba, foto dole: kopečky u Siněviru

Prošel jsem Karpatské poloniny, Verchovinu, spatřil Ždenievo, Koločavu, Siněvirské jezero, vodopád Šipot, pohovořil s milými lidmi a alespoň trochu poznal jejich nelehký život. Bylo to nádherné a zároveň poučné. Zakarpatská Ukrajina je překrásná a zcela bezpečná země, navštivte ji i vy.

P.S.: Děkuji Michalovi a celé jeho rodině za velmi příjemný pobyt u nich doma.

Kompletní fotogalerii Zakarpatská Ukrajina 2010 můžete zhlédnout na www.letnicestovani.cz Fr. Dostoupil

Vážení čtenáři, nová rubrika „Finanční poradna“ bude přinášet odpovědi na vaše dotazy finančního charakteru. Autorem poradny je konzultant v oblasti osobních a firemních financí David Tomek.

Finanční gramotnost JINAK

Finanční gramotnost je třeba zvyšovat, bez ohledu na věk a bez ohledu na ekonomickou situaci rodiny. Osobní nebo rodinné finance jsou oblastí, se kterou se běžně setkáváme všichni z nás. Doby, kdy mzda byla vyplácena na ruku a povinné ručení měla na starosti pouze jedna instituce, jsou již pryč. Pojmy jako bankovní účet, hypotéka, stavební spoření či pojištění jsou pojmy, se kterými se setkáváme téměř na každém rohu prostřednictvím reklam či obchodních zástupců finančních společností. Český trh postupně kráčí k západním principům v kvalitě a variabilitě produktů. V čem ale Češi mají velké mezery, jsou právě znalosti a orientace v základních otázkách osobních financí. Proto jsem pro Vás, ve spolupráci s našimi analytiky, připravil projekt *Finanční gramotnost JINAK*. Zaměříme se na základní oblast osobních financí a budeme se Vám snažit poskytovat informace na aktuální témata. Případné dotazy a připomínky, které Vás z oblasti financí zajímají, můžete posílat na email david.tomek@partners.cz nebo tel. 777565553.

Ministerstvo financí chce rychlým a radikálním omezením státní podpory stavebního spoření dosáhnout úspory minimálně 6 mld. Kč už v roce 2011. Otázkou je jaký dopad tento počín bude mít na stávající smlouvy a jak se změní výnosnost tohoto oblíbeného a hojně rozšířeného produktu.

Dotaz:

Stát chystá změny ve stavebním spoření a to snížení státní podpory na polovinu. Co mám udělat se svým stavebním spořením?

Odpověď:

V současné době je státní příspěvek na stavební spoření 15 % z částky maximální roční úložky 20.000,- Kč, tedy maximálně 3.000,- Kč ročně. Doba spoření je minimálně 6 let u nových smluv (u smluv od 1.1. 2004). Po změně bude snížen příspěvek na 1.500,- Kč. U starších smluv s vyšším státním příspěvkem na 2.250,- Kč.

Úročení vkladů je u většiny stavebních spořitelů 2% p.a., se započítáním státní podpory je efektivní výnos okolo 6% ročně se zohledněním poplatků. Po zavedení plánovaného „zdanění“ stavebního spoření bude vycházet toto stavební spoření s výnosem 3,3% v závislosti na stejných poplatcích a úročení vkladů konkrétních stavebních spořitelů.

Pokud tedy máte stavební spoření, které běží, pokračoval bych do konce vázací lhůty. Pokud ho zrušíte předčasně, přijdete zpětně o státní podpory, které jsou již připsané. Nově uzavírat stavební spoření však nebude již tak výhodné. Stále však zůstává zajímavým produktem pro konzervativní střadatele.

Závěr:

Již běžící stavební spoření za účelem zhodnocení prostředků nedoporučujeme rušit, avšak pokud uplynula doba 6 let a peníze potřebujete použít, můžete spoření ukončit.

U českých politiků však nikdy nevíme, jak vážně myslí své záměry a také záleží na tom, zda podlehnou tlaku stavebních spořitelů. Proto nemá cenu předčasně panikařit, ale je dobré počítat se všemi variantami.

David Tomek

„Když slunko zapadá za vršky Pálavy aneb U vínečka s Majkou Vyoralovou a Jožkou Šmukařem“

Motto:

Jak rád tě mám, ty sluncem zlacená Moravo jižní, rodný kraji můj,
spoutals srdce mé jak láska ztracená, chci žít v tvém náručí, navždy být tvůj.“

Z básně Vladimíra Mikulici „Mému kraji“

Pronikavě vonící červenofialové kvítečky lýkovce jako předzvěst ještě mnohdy vzdáleného jara, jehož se nemohou už dočkat ani skromné, bílé sněženky, brzy pak žlutou tařící skalní a fialovými kosatci kvetoucí sluncem rozpálená Pálava, bílá záplava kvetoucích meruněk, pučící vinohrady, melancholické lužní lesy, rodinky čápů, kormoráni a volavky popelavé, hejna racků, na podzim kraj burčákového oparu a nového vína, hodového veselí, záplavy lidových krojů a zvyků, hudby, tance a zpěvu i zimní tichá podpálavská krajina, naše rodiště a hřbitovy s hroby nám nejdražších – náš domov, naše jižní Morava.

Dělí je od sebe 17 let, oba jsou mediálně známí, jsou přátelé, i když spolu ještě nikdy nezpívali – ale není všem dnům konec. Oba se narodili v lůně jižní Moravy, oba jsou Bohem

obdařeni hlasem stvořeným pro krásné lidové písně, oba studovali hotelovou školu v Brně, líbí se jim každá dobrá muzika, i když srdce obou patří cimbálovce, oba rozdávali radost a potěšení z hudby a zpěvu krajanům v daleké Americe, veřejnost je zná z jejich působení v Moravance a Moravěnce a v mnoha cimbálových muzikách, oba jsou srdíčkem i domovem na jižní Moravě a oba mají rádi dobré vínečko. Především jsou to velcí profesionálové ve svém oboru, a jak jsem je poznal, skromní, rozvážní, pokorní a obětaví lidé, kterým jsem vděčný za mnohá setkání s nimi – to jsou Majka Vyoralová a Jožka Šmukař.

Majka Vyoralová, rozená Šenková mající habánské předky, se narodila o svátku sv. Josefa v roce 1938 na samotě Široký dvůr u Ladné na Břeclavsku v rodině sedláka. O rok později při

obsazování moravských Sudet Němci se rodina přestěhovala na samotu Prechov katastrálně spadající pod Moravský Žižkov, předěl to etnografických regionů Hanáckého Slovácka a Podluží. Dětství prožívala s o dva roky starším bratrem Josefem, rovněž obdařeným hezkým hlasem a dnes hospodařícím na vrácených polnostech uprostřed jihomoravské přírody s mořem práce na 60 ha rodičovských polí. Harmonická a láskyplná rodina Majku do života správně nasměrovala. Narodivši se s hláskem předurčeným ke zpěvu, její první pěvecké začátky patří do věku mateřinky a vzpomíná si na dvě dětské písničky svého postupně se rozšiřujícího se repertoáru – Já jsem malá panenka a Létají k nám čápi kolem komína. Obecnou školu navštěvovala v Moravském Žižkově, měšťanku pak v o 9 km vzdálené Břeclavi.

Tady se její pěvecký talent projevoval o to výrazněji – ve školním sboru nezapomenutelného pana učitele Novotného. Jako vnímavé žákyni věnoval Majce obraz s motivem stromu kýmácejícím se v silném větru a v nepřízni počasí s podtextem – „Ať vichry zklamání a životních bouří Tě nikdy nezlomí, Marie“ – tato myšlenka se stala východiskem její životní filozofie. 6 let hrála na harmoniku, 5 let Malátovu houslovou školu – práce na poli nadané divence završení hudebního vzdělání komplikovaly a ztížily.

Přestože patřila k premiantům břeclavské školy, její „kulacký“ původ značně ovlivňoval rozhodování o její další budoucnosti. Tatínek byl stále vyšetřován, arestován, rodina byla perzekuována. Nakonec si našel práci v břeclavském cukrovaru a maminka v JZD. U Majky je zřejmá náboženská výchova, je člověkem zbožným, v Boha hluboce věřícím. Byť velmi nadaná, studium jí bylo znemožněno a musela ze své jižní Moravy nastoupit do polygrafického učiliště ve vzdáleném Liberci /1953-1956/. Zde mezi 300 učni se stala jednou ze dvou nejlepších žákyní učiliště. V každém ročníku, dodnes je má doma, byla „odměněna“ Ažajevovým románem Daleko od Moskvy. Vojenský režim začátku 50. let, který v libereckém učilišti převažoval /domů se mohli podívat jen 3krát do roka/ jí problémy nedělal. Osvícený pan učitel češtiny Ladislav Dvorský, na něhož rovněž ráda vzpomíná, zde založil pěvecké trio a tehdy 16-ti letá Majka se stala jeho členkou. V letech 1954 a 1956 vyhrálo celostátní soutěž Lidové umělecké tvořivosti /LTU/. Dědala aktivně atletiku, sportovní gymnastiku, v tamním podještědském terénu běhávala na lyžích. S některými kamarádkami dodnes udržuje kontakty, scházejí se a vzpomínají, čas na již dávnych učňovských hezkých vztazích nic neubral. Liberci dostala i svůj první honorář za zpěv - 10 Kčs.

Na umístěnku nastoupila do n.p. Tisk – knižní výroba Brno. Při zaměstnání vystudovala SPŠ grafickou, v jazykové škole zvládla němčinu a i jako Jožka Šmukař hotelovou školu v Brně. Ve volném čase se opět věnovala svým zálibám – šití, sportu, tanci a zpěvu – ten se časem stal jejím zaměstnáním. Stává se členkou Slováckého krúžku, vystupuje se souborem Javorina při Vysoké škole zemědělské, na lékařské fakultě se souborem Mládí, vede nácvik dětského souboru. Zpívá s legendární Boženou Šebetovskou, Zdeňkem Galuškou, hostuje v Pražské cimbálové muzice, zpívá s Olšavou, Brozany, Moravskou cimbálovou muzikou s primášem Jindřichem Hovorkou /zde byl jejím tanečníkem Jožka Pavlica, můj dobrý přítel, bratr Jury Pavlice z Hradišťanu, dnes světový violoncellista hrající v Národním symfonickém orchestru ve švédském Göteborgu/, s cimbálovými muzikami Slávka Volavého stojícího u

zrodu strážnických národopisných slavností /1946/ či s Brněnským rozhlasovým orchestrem lidových nástrojů /BROLN/. Spolupracovala na sedmnácti gramofonových deskách, CD tehdy ještě neexistovala, určitě ještě s malou muzikou „Vzpomínka“ natočil chystané CD krásných pamětnických tang. V Moravance Jana Slabáka zpívala od roku 1972 a s ní absolvovala i její první turné po USA /1979/. Přestože zpívala a zpívá přehrále lidových písniček, má dvě nejoblíbenější – podlužácký Chodníček bělavý mezi vinohrady a horňáckou Chodila Anička po širokém poli. Ráda a s úctou vzpomíná na již citovaného břeclavského pana učitele Novotného a pana učitele Dvorského z libereckého učňáku, na primáše Slováckého krúžku ing. Miroslava Marka, primáše BROLNU Bohumila Smejkal a na Martina Hrbáče, PhDr. Slávka Volavého, Jindřicha Hovorku – ti přispěli svým vkladem do Majčina pěveckého umění. Vrchol své pěvecké kariéry vidí v Moravské cimbálové muzice Jindřicha Hovorky, následně v BROLNU a v Moravance.

Jako seniorce by její věk nikdo nehádal – stále upravená, elegantní, svěží, spolehlivá Majka. Studuje již třetí Univerzitu 3. věku, chodí cvičit, plavat a jako každý důchodce má málo času. Miluje květiny a její balkon na brněnské Videňské ulici je od jara do zámrazu plný květů – nejraději má však polní kvítečko, vonící ořešinku. Obrazy v jejím pokoji jí připomínají její rodný kraj a krajinu dětství, jižní Morava, jak říká, ji vždycky pohladí. Její syn Jaromír má muziku také rád, krásně po mamince zpívá, jazykově vybaven pracuje v mezinárodním obchodě.

Majka je životní realista, jde dopředu a nemá ve zvyku se vracet. Drží se maminciny rady - „Co nemožes ovlivnit, tým sa netrap“. Jsem jí vděčný a moc si toho vážím, že jako velká profesionálka, kterou Majka bezesporu je, si zazpívá i s mou malou muzikou „Vzpomínka“ - nejen lidový či taneční většinou pamětnický repertoár, ale třeba i vánoční koledy stařečkům a stařenkám v Domovech důchodců. Když začal zkraje 70.let svižný styl Slabákovy Moravanky, bylo to v dechovce něco neobvyklého a nového. Sledoval jsem tehdy ještě černobílou televizní pořady s Moravankou či navštěvoval její vystoupení a nikdy jsem si, tehdy jako mladíček, nepomyslel, že si s Majkou Vyoralovou, hvězdou Moravanky, jednou zazpívám.

Jožka Šmukař – s tím jsem si ještě nezazpíval, třeba se někdy zadaří. Zda-li pak Starovičtí vědí, jak vzácného člověka, plného temperamentu a přitom klidného a pokorného mezi sebou mají? Jožka, v uměleckých kruzích „Šmukyn“, se narodil 25. října 1955 v Hustopečích, ze tří bratrů je nejmladší. Nejstarší Toník, druhý v pořadí, dnes pěvec Národního divadla v Brně, často vídaný nejen na programech, ale i na jevišti Janáčkovy

opery, Mahenova divadla či Reduty – Zdeněk a benjamínek Jožka. „Grumvíř“ je místem jejich dětských let, na měšťanku chodil Jožka do Klobouk. I on vzpomíná na dětství prožité v krumvířské přírodě, jehož okolí měli krumvířští kluci dokonce prozkoumané, éra indiánů, zvěčněná tehdy už i na filmový pásek v krumvířském kinu, je inspirovala v mnohém.

Po škole následovalo SOU v Batelově obor kuchař – číšník, pak vojna v Pezinku a Karvině. V letech 1976 -1980 studuje, jako i Majka Vyoralová, stejnou hotelovou školu v Brně a už v čase studia pracuje jako provozní v hustopečském hotelu. Všichni tři bratři mají muziku a zpěv v krvi, zřejmě po tatínkovi – muzikantovi, dokonale ovládajícímu harmoniku. Jožka zpíval od národní školy, a jak šel životem dál, zpíval s velkopavlovickou Starohorkou a tehdy „padl do oka“ kapelníkovi Moravanky Janu Slabákovi hledajícímu po odchodu Jožky Černého zpěváka. Po návratu Moravanky z jejího druhého turné po USA se Jožka od února 1982 stává jejím kmenovým zpěvákem a zpívá s ní až do roku 1986. Po letech to v Moravance nějak přestalo klapat, objevily se neshody provozního rázu, ponorková nemoc a i příliš autoritativní, i když předtím kolegiální vystupování kapelníka Slabáka a výsledkem byl odchod 11 muzikantů z vyhlášené kapely a „truczaložení“ Moravěnký, s níž Jožka zpíval do roku 2006.

Ted' je na volné noze a vrací se tam, kde začínal – k cimbálu, dechovce a lidové písničce, nejraději, jak se svěřil, má však cimbálovku. Jožka má i svou Cimbálovou muziku Jožka Šmukaře – k srdci mu přirostla lidová písnička a ta nejlépe vyzní u cimbálu. Má však i malý šramlík s žánrově pestrým repertoárem. Jožkovo hudební vzdělání „obstarával“ tatínek a Jožka dnes hraje na klavír, harmoniku a jako myslivec i na lesní roh. Miluje 60.léta – duchaplné písničky Semaforu, svéráz Olympiku či nenápadný, procítěný projev Pavla Nováka. Coby trochu i myslivec, člen mysliveckého sdružení Hubert v Krumvíři, chodí cvičit postřeh na sportovní stělnici ve Vojkovicích s tatínkem olympijského vítěze Davida Kosteckého, vidět bývá i na sportovní stělnici v brněnských Soběšicích. Se starovičskými myslivci je v kolegiálním vztahu, ale vzhledem ke své nezměrné časové vytíženosti se jejich akcí ke své lítosti účastnit málokdy může.

Jeho tatínek pracoval v době Jožkova dětství v obchodním oddělení ždánických Šroubáren a mnohé kontrakty se uzavíraly i v krumvířském sklepě. První Jožkův honorář měl naturální podobu, a jak vzpomíná, bylo to na MDŽ 1960 právě ve ždánických Šroubárnách za dvojhlasy zpěv s bratrem, byl to párek a sodovka /tehdy stála 50 haléřů/.

Kromě již vzpomínané spolupráce s Moravankou a Moravěnkou, s cimbálovou muzikou Petra Olivy, natočil s Pražskými muzikanty Milana Bašty

televizní cykly Vyhrávala kapela a Česká muzika na Žofíně.

Na obrazovkách České televize Praha nás již třetím rokem v oblíbeném pořadu Putování s písničkou provází po vlastech českých, moravských i slezských za zajímavými muzikanty, kapelami a písničkami té které oblasti. Kapely, písničky i regiony si se svým scénáristou Jiřím Mocem vybírá sám, což je v televizní praxi dost neobvyklé.

Konce září spatří světlo světa i knižní podoba pořadu – Putování za písničkou a za vínem s Jožkou Šmukařem.

Bude zde obsaženo především to, co se „nevešlo na obrazovku“, „roční jídelní lístek specialit“ s doporučenými vinnými odrůdami, něco z myslivosti, fotodokumentace z natáčení a z autorova mládí – lze říct, je to jakási zpověď stále oblíbenějšího Jožky Šmukaře. K tomu vyjde i 50ti minutové DVD – to vše vydá Albatros ve spolupráci s Českou televizí. Podzimní křest proběhne na pražském Žofíně. Spolupracuje s BROLNEM a tedy

i s již vzpomínaným Jožkou Pavlicou. Jako součást televizního pořadu Putování za písničkou natáčí vzpomínkový pořad na nezapomenutelného primáše BROLNU Jindřicha Hovorku. Moderuje dechovkové festivaly, košty vín, krumvířský Kraj beze stínu a řadu jiných folklorních událostí. Podílel se na více než 30ti CD, z nejnovějších pak připomínám Pohár vína s přáteli a Při víně o víně natočené v jeho hustopečském sklepě. Zcela nejnovější je CD Jožka Šmukař a cimbálová muzika /náklad 20 600 ks/50 Kč/.

Ke zpěvu patří i víno a vinařství se stalo Jožkovým velkým koníčkem, ne-li koněm – říká, že za dobrým vínem stojí dobrý hrozen a tak ani práci ve vinohradu ani ve sklepě nelze ošidit. Není nadto posedět si ve sklepě s přáteli nad skleničkou vlastního vína, popovídat si a od srdce si zazpívat. V roce 1987 koupil ve Starovičkách sklep s domkem a Starovičky se staly jeho domovem.

Střídají se zde vzácní hosté z branže i mimo ni – za všechny Radek Brzobohatý, Jiřina Bohdalová, Jiří Krampol, Dušan Klein, Bára Štěpánová a mnozí další. Klientela odběru jeho skvělého vína je převážně muzikantská či jinak umělecká z celé České republiky. Jožka se cítí ve Starovičkách dobře, i když bydlením přesídlí do nedalekých Hustopeč. Obě vysokoškolsky vzdělané dcery – mladší Kateřina a starší Lenka, i když k hudbě mají blízko, ve šlépějích tatínka nepůjdou. Jožka s výraznými rysy sangvinika, možná někdy trochu cholerický, byl s muzikou, zrovna tak jako i Majka Vyoralová, až na americkém kontinentě, ale jižní Morava, rodný kraj obou, jak říká básník – „Spoutala jejich srdce a žijí v jejím náručí“.

Oběma přeji, a snad i jménem Vás čtenářů těchto řádků, jen vše dobré a ať jim to ještě dlouho tak hezky zpívá.

PhDr. Ladislav Valihrač

Neviditelné letadlo

Normální letecký provoz probíhá přesně podle přísných pravidel. V podstatě je znám každý pohyb letadla, jeho trasy, a s letadlem se udržuje spojení a potřebná komunikace. Je však přece možné, že se může vyskytnout letadlo, o němž není předem nic známo. Důvody mohou být jakékoliv, např. přelet hranic, zakázaných pásem, aj. - neúmyslný nebo třeba záměrný. Pochopitelně takové letadlo je zjištěno radarem, je ale potřebná jeho identifikace a navázání spojení. Za ozbrojených konfliktů mohou být tyto lety i úmyslné. V takovém

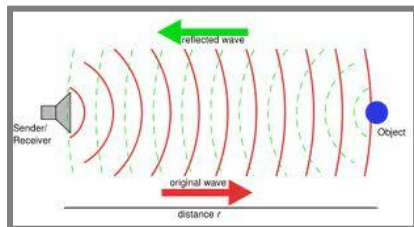

případě je aktivována soustava „vlastní – cizí“ mají i vžitý zkrácený název IFF/SIF a jsou jim vybavovány všechny vojenské a civilní letouny. Podstata spočívá v tom, že radiolokátory, které potřebují identifikovat cíl (letadlo, loď aj.) vyšlou i dotazovací impuls a mimo odrazové frekvence přijmou (nebo nepřijmou) odpověď na dotazovací impuls. U zobrazení se pak operátorovi objeví na obrazovce dodatečný znak o výsledku identifikace letounu (vlastní nebo cizí), případně i obsah kódu. Odpověď sledovaného cíle je velmi krátká – několik impulsů (stanovený kód). Za ozbrojených konfliktů mají piloti zakázáno tyto odpovědi používat (kód může vyrazit i typ letounu). Využití dotazovačů – odpovídačů může být i obrácená – pilot např. neví přesně, kde se nachází. Pro takové případy používali Rusové tzv. Systém pro taktickou navigaci letadel TACAN. Systém má dvě základní části: pozemní odpovídače, umístěné zpravidla u velkých letišť nebo na jiných místech pro řízení letového provozu a palubní dotazovače umístěné na letounech. V případě potřeby určení polohy letounu pilot palubním dotazovačem na přijímacím kmitočtovém kanálu pozemního odpovídače vyšle impulsní dotaz. Z odpovědi pozemního odpovídače pilot na obrazovce vyhodnotí azimut a vzdálenost letounu vůči pozemnímu dotazovači a určí svou polohu – přesněji ji určí podle odpovědi od dvou pozemních odpovídačů. Takovým způsobem pracují i jiné systémy.

Pro další úvahy si uvedeme základní funkci radiolokátoru (radaru). Radiolokátor vyšle mohutný impuls na cíl, počká, až se signál odrazí od cíle a vrátí se zpět do jeho přijímače a zobrazí se na obrazovce. Z rozdílu časů vyslání a příjmu impulsu se určí přímá vzdálenost cíle a z úhlových údajů natočení antény se určí jeho azimut (prostorový úhel). Přesnost určení vzdálenosti cíle závisí na délce impulsu, čím je impuls kratší, tím je větší přesnost a rozlišovací schopnost. Čím má mít radiolokátor větší dosah, tím musí být energie vysílaných impulsů vyšší a jejich opakovaný kmitočet nižší, protože přijímač radiolokátoru musí na odraz vzdálenějšího cíle čekat déle, než od bližšího. S rozvojem techniky jsou pochopitelně radiolokátory postupně modernizovány. Na modernizaci mělo např. velký vliv využití Doplerova principu – jeho využitím radiolokátory odlišovaly cíle pohybující se a nepohyblivé. Vzpomeňte

si na svá školní léta, kdy jsme se ve fyzice o Doplerovském principu učili poukazem na rozdíly ve výšce zvuku, který slyšíme od pískající lokomotivy jedoucí od nás nebo k nám. Impulsně-Doplerovský radiolokátor hlavně prohledává vzdušný prostor, vyhledává pozemní cíle, apod. Rychlost zjištění cíle se zkracuje a zvyšuje se přesnost zjišťování poloh cílů. Mozkem moderních radiolokátorů je počítač, který řídí vícefunkčnost radaru. Jedny z nejmodernějších radiolokátorů se používají na letadlech: např. americký AWACS, ruský A-50. Oba systémy mají na letadlech rotující antény o rozměrech více než jeden metr. Operují v letových hladinách kolem 10km. Zajišťují přehled o vzdušné situaci nad zájmovým prostorem do hloubky 500km (od nízko letících po stratosférické cíle) a její operační vyhodnocení např. pro včasné varování a navedení protivzdušné obrany na vybrané cíle. Dovedou jich zjistit, současně vést a kontrolovat řadu desítek.

Vzhledem ke svým možnostem mají tyto systémy, včetně letadla, velkou pořizovací cenu a pro menší státy jsou tak nedostupné. Provoz těchto soustav však není možné utajit před jinými radiolokátory, které je mohou snadno zaměřit a poskytnout od nich potřebná data. Nejmodernější výzkumy však umožňují konstruovat modernější radiolokační antény a použít ochranné prostředky na povrch letadla s cílem obtížnějšího zjištění paprsky radiolokátorů. Může existovat nějaké neviditelné letadlo, které by radiolokátor nemohl zjistit?

obr.: princip funkce radiolokátoru

Základem úspěchu radiolokátoru stále zůstává skutečnost, že vyslaný signál (impulz) se musí od sledovaného objektu (letadla) odrazit a vrátit zpět. Existuje-li objekt (letadlo), od kterého se paprsek neodrazí, nevrátí se tak do radaru, pak radar tento objekt nezachytí. To znamená, že tento objekt je pro radar neviditelný, což lze chápat, že objekt neexistuje.

Neodrážení elektromagnetických impulzů se může docílit např. pokrytím objektu hmotou, od které se paprsek neodrazí. Tímto způsobem lze opatřit letadlo a vznikne tak známý pojem „neviditelné letadlo“. Najít takové hmoty je trvalým cílem řady států – byl také za války snahou Německa. Cíl zachycený radarem nemusí vysílat žádné impulzy, musí však mít i alespoň malou odrazovou plochu. Letí-li však letadlo ve velké výši, může na obrazovce radaru vzniknout i dojem, že byl zachycen např. jen letící pták.

Neviditelná letadla mají Američané i Rusové – ti v současné době oznámili, že testovali svou novou neviditelnou stíhačku Suchoj. Má být odpovědí na americký F-22, který je již ve výzbroji USA. Stíhačka má létat za každého počasí, rychlost 2100km/hod., dolet 5500km. Předností má být dlouhý let nad rychlostí zvuku. Pro radary bude těžko zachytitelná. Pro zachycení neviditelných letadel je možné používat zařízení tzv. „pátrač“. Pátrač nevysílá žádné elektromagnetické vlny (impulzy), pouze je přijímá. Existenci nějakého cíle může tedy zjistit pouze v tom případě, že cíl (letadlo) vysílá nějaké elektromagnetické vlny, třeba je v krátkém čase (vyšle jen impulz). Pátrač k tomu potřebuje jen anténu (nemusí být příliš rozměrná) a velmi citlivý přijímač. Jednoduchou představu pod pojmem „pátrač“ si stačí uvědomit, že náš rozhlasový nebo televizní přijímač plní stejnou funkci. Ten přijímá rozhlasové (elektromagnetické) vlny a natočením antény je udán směr, v němž se vysílač nachází, nikoliv však jeho vzdálenost – to je právě nedostatek pátrače. Pátrač nám tedy může zjistit jakýkoliv objekt (letadlo), který vysílá elektromagnetické vlny, třeba jen velmi krátké impulzy i ve větší výšce než je dosah radiolokátorů. Může tedy zaznamenat i existenci radiolokátoru (ten vlny vysílá),

naopak radiolokátor nemůže zaznamenat činnost pátrače, protože ten žádné vlny nevysílá. Námítka, že sledovaný cíl (pro radar neviditelné letadlo) nemusí vysílat žádné radiové vlny, neobstojí. Podle vyjadřování odborníků se vychází ze skutečnosti, že letadlo používá v průběhu letu minimálně 80% času některý ze svých radiotechnických prostředků (např. palubní rádio, odpovídače, výškoměr, apod.), jinak pilot riskuje sebezničení. Obdobnou odpověď lze použít i pro bezpilotní prostředky.

Pokusím se jednoduše uvést, co bylo nutné řešit pomocí pátrače, aby bylo možné z množství zjištěných a sledovaných signálů vyčlenit žádoucí objekty a u nich stanovit přesné informace. Pro zjištění přítomnosti objektu (letadla) musí být pátrač vybaven dokonalým přijímačem, který je schopen přijímat signály velkého rozsahu. Různé objekty vysílají signály různých vlnových délek. Přijímač musí být schopen přijímat i časově krátké signály (impulzy) a ty plně využít. Dalším požadavkem je kvalitní anténa, která určí jednoznačně směr přijímacího signálu a musí být co nejméně rozměrná. Splnění těchto podmínek však nestačí pro určení souřadnic sledovaného objektu. Aby bylo možno určit souřadnice cíle, musí být zajištěna spolupráce nejméně dvou prostorově vzdálených pátračů. Další podmínkou je, že oba pátrače zaměřují ve stejném čase stejný cíl – splnění této podmínky je nejsložitější. Složitost úkolů spočívá také v tom, že anténa má zachycovat i krátké signály z jakéhokoliv směru bez svého otáčení. Přijímač musí zpracovávat v potřebném okamžiku signál jakéhokoliv vlnové délky. Oba pátrače musí signál stejné vlnové délky zachytit ve stejném okamžiku a musí být jisto, že náleží stejnému zdroji – ne různým zdrojům (objektům) vysílajících na stejné vlnové délce. Souřadnice zdroje signálu musí být vyjádřeny v zeměpisných souřadnicích – to bylo zpočátku téměř neřešitelným problémem.

V padesátých letech minulého století se v mnoha místech světa rozvinul vývoj pátračů s cílem určení polohy (souřadnic) sledovaného cíle. Patenty na nový princip radiotechnického pátrače vznikaly krátce po sobě: Velká Británie roku 1958, USA roku 1958, ČSSR roku 1961 a 1962 (názvy patentů neuvádím). Jeden z čs. patentů měl téma „Hyperbolické zaměřovací zařízení“. K určení polohy konkrétního zaměřeného objektu musely být používány tzv. Hyperbolické souřadnice (nevysvětlují jejich podstatu). Zjištěné hodnoty se pak musely přepočítávat na zeměpisné souřadnice, nejlépe pomocí počítačů (pokud byly k dispozici). V Československu se již v roce 1960 vytvořil pracovní kolektiv pro zpracování návrhu prakticky použitelného pátrače, který by pak ve spolupráci s RVHP byl prakticky vyroben (využívám tehdy obvyklé názvy). Nebudu uvádět postupný vývoj prací, uvedu jen dosahované výsledky. Pro zajímavost uvedu jen jednu ukázkou, jak byl v určité fázi prací odborně formulován úkol řešení. „Obecně platí, že pokud dokážeme změřit ve dvou různých bodech v prostoru rozdíl fáze elektromagnetického signálu, který k nim přichází ze stejného zdroje, můžeme určit směr tohoto zdroje, vzhledem ke spojnici těchto dvou bodů (zařízení využívající tohoto principu se nazývá fázový interferometr). Jestliže dokážeme změřit časový rozdíl příchodu krátkého impulzního signálu s dostatečně strmou náběžnou hranou na dva různé body od sebe vzdálené, potom můžeme určit v prostoru čáru, na které vysílač leží. Zeměpisná poloha vysílače je dána průsečíkem virtuálních soustav hyperbol“. Nad tímto vyjádřením řešených problémů se běžný čtenář jistě usměje. Uvádím ho však pouze proto, aby z toho vyplynulo, že v žádném případě nešlo o jednoduché úkoly a krátkodobé řešení.

Československý přínos v řešení v těchto úkolech byl ten, že jediné u nás se podařilo realizovat pomocí rozdílů fáze elektromagnetického signálu přesně určit sledovaný objekt (fázový interferometr). Řešení tohoto problému navrhl Ing. V. Pech v době, kdy pracoval ve Vojenské technické akademii (nyní Univerzita obrany). Vyřešení tohoto problému mělo světový význam (pro praktické využití byl vyřešen pouze u nás) a umožnit realizovat „Časově-hyperbolický pátrač“. Podstatu světového unikátu „Časově-hyperbolického pátrače“ tvořily tři přijímací stanoviště. Signály ze všech tří stanovišť byly přiváděny na obrazovku (planžetu). Podle impulzů přijatých na jednotlivých stanovištích se rozsvítily body. Vodorovné a svislé souřadnice bodů určovaly hyperbolické souřadnice. Tyto se speciálním programem přepočítávaly na mapové (zeměpisné) souřadnice. Pro tento úkol sloužily počítače se speciálními programy. Toto je nejjednodušší vysvětlení představy činnosti pátrače. V Československu byla již v roce 1960 vytvořena skupina s úkolem řešit teoretickou a praktickou problematiku pátračů. Postupně byly realizovány pátrače, odpovídající danému stavu výzkumu a technickým možnostem. Nejprve to byl tzv. KOPÁČ (KORElační PÁtraČ), později RAMONA – ta umožňovala vysledovat 40 cílů a trvale sledovat 20 cílů současně. Posledním typem byl pátrač TAMARA – současně sledoval až 70 cílů. Pro tyto typy pátračů se začal používat také název „pasivní radiolokátor“. Pátrače RAMONA a TAMARA byly využívány v tehdejší ČSSR, SSSR, NDR a Polsku (to se podílelo i na jejich konstrukci). Několik kusů bylo vyvezeno do jiných států. Nejposlednějším typem byla VĚRA – v podstatě různá úprava pro vojenské a civilní využití. Tato verze mohla sledovat až 200 cílů. Měla také přispívat ke zdokonalení letového provozu.

Rozvojem a výrobou pátračů byla od roku 1972 pověřena TESLA Pardubice. Vývoj a výroba pátračů zasahovaly do mnoha oborů, jak po teoretické, tak i praktické stránce. Od mikrovlnných zařízení a klasické elektrotechniky, přes výpočetní techniku, dopravní prostředky, hydrauliku a další prvky strojírenství (pátrače byly instalovány do nákladních automobilů). V červnu 1993 byl podnik TESLA Pardubice prodán soukromému podnikateli HTT Tesla s.r.o. Soukromý majitel se v oblasti obchodu orientoval na jednu malou firmičku zahraničního obchodu, která vznikla při liberalizaci zahraničního obchodu.

V roce 2004 se Česká republika měla zúčastnit výběrového řízení vypsaného orgány NATO pro dodavatele pasivních systémů pro jejich začlenění do systému výzbroje NATO. Malé firmy, bez případně značné podpory státu, zde nemohly uspět.

Zajímavosti z jednání, které proběhly v souvislosti s uvedenými pátrači.

V roce 1980 byl do Sýrie dodán první pátrač RAMONA. Podle uzavřené úvěrové dohody byl dluh i s úroky syrskou stranou uhrazen (několik desítek milionů amerických dolarů). První část byla uhrazena z jejich vlastních zdrojů dodávkou ropy. Měsíčně dodávala Sýrie v průměru dvě lodi nafty, které orgány ČSSR prodávaly finálnímu odběrateli na širém moři (v přístavu by vznikaly dodatečné náklady). Dodávky druhého a třetího pátrače plně uhrazeny nebyly. Syrská strana splácení dluhu po rozdělení Československa na dva státy pozastavila s poukazem, že Česká republika není nástupnickým státem za oba nynější státní útvary. Česká republika se pak snažila vyřešit problém jednáním.

Na území tehdejší ČSSR a NDR bylo umístěno několik pátračů RAMONA i TAMARA. Po sjednocení Německa získal Bundeswehr oba typy pátračů, včetně části obsluh, které kdysi prošly školením v TESLA Pardubice. Na údržbu a úpravu pátrače TAMARA bylo vyhlášeno výběrové řízení. Vyhrála firma TELEFUNKEN (firmy východních států se nesměly výběrového řízení zúčastnit). Odborníci firmy TELEFUNKEN však asi nedovedli provádět úpravy pátrače. Proto již v roce 1992 projevila tato firma zájem o uzavření kontraktu s TESLA Pardubice na úpravu pátrače. Po složitých jednáních byl v roce 1996 tento kontrakt uzavřen a práce realizovány. Spolupráce však neskončila a pokračovala i v dalších letech. Pracovníkovi, který řídil práce v lednu 1999, byl dokonce udělen diplom. Obsluha pátrače TAMARA jezdila na cvičení NATO.

V polovině roku 1990 navštívil naši republiku 35-ti letý Američan, odborník. Jeho společníkem byl mladý muž s typickým americkým příjmením Peter Hlinomaz. Ministr obrany informoval TESLA Pardubice, že Američanovi mají poskytnout všechny informace, o něž bude žádat. Při prohlídce pátrače TAMARA neskrýval Američan překvapení a uznání. Byl také dotázán, že jejich systém PLSS pracuje také na hyperbolickém systému a jak jsou daleko. Přiznal, že na něm také pracovali 18 let, pak ale usoudili, že nemůže splňovat jejich požadavky a další práce odložili. Představitel TESLA chtěl v nepřítomnosti Američana diskutovat i s jeho společníkem. Tento mu odpověděl pravou pražskou češtinou: „Hele, mně to nevysvětluj, já jsem technický antitalent, tomuhle nerozumím. Já jsem tady kvůli něčemu jinému“.

foto dole: pracoviště operátora

V červenci 1990 bylo v TESLA Pardubice organizováno odborné zaměstnání, kterého se zúčastnili vojenští a letečtí přidělenci Francie, Kanady, SR Německo, SSSR, Jugoslávie, Polska, Švédska, Alžírsko a Egypta. Byli informováni o našich úspěších v oblasti pátračů. Zajímavá byla například reakce Švédů. Po skončení ukázky, přiznali otevřeně, že švédská armáda uvažovala v 70. letech o výzkumu a vývoji pátrače na časověně-hyperbolickém principu, avšak většina nezávislých odborníků nedoporučovala obor rozvíjet pro jeho náročnost. Našimi výsledky byli překvapeni. Představitel USA prohlásil, že naši práci sice sledovali, ale neměli konkrétní informace. Máty je používané různé názvy našich pátračů. Nepoznali, že se jedná stále o tentýž,

foto: pátrač TAMARA

postupně zdokonalovaný pátrač.

V roce 1991 po osvobození Kuvajtu od irácké okupace, vznikl zájem vybudovat na hranici s Irákem ochranné pásmo. Zpracování návrhu se ujala skupina zbrojních koncernů Spolkové republiky Německo. Na jednání byla pozvána i česká strana. Jednání nebyla úspěšná a tak se čeští zástupci odebrali neprodleně na cestu domů. Podivili se, že němečtí experti zůstávali. Ti důvěrně sdělili: „Pobudeme zde ještě několik týdnů, které nám schází do konce plánované služební cesty“. Vzhledem k její délce získají možnost dovést si do Německa bezcelně Mercedes. „Byli bychom neschopní blázni, kdybychom nedokázali zdůvodnit prodloužení pobytu“. Skutečně to dokázali. Později se český expert náhodně setkal s německým kolegou a ten ho halasně zdravil ze svého Mercedesu.

Omán, malý arabský stát na břehu Perského zálivu, požádal na konci roku 1990 o dodávku jednoho pátrače TAMARA. Začátkem roku 1991 mu byl pátrač skutečně dodán. Zajímavé bylo, že příslušné čs. orgány vydaly pro TESLA Pardubice bez prodloužení licenci na vývoz. Dal se proto tušit skutečný uživatel. Další zajímavostí bylo, že nebylo vůbec vyžadováno školení obsluh a montáž pátrače. Nevadilo ani to, že původní technická dokumentace nebyla v angličtině, ale v ruštině. Pátrač se zřejmě americkým odborníkům podařilo uvést do provozu. Ještě v roce 2000 objednával Omán u TESLA Pardubice některé náhradní díly.

Ing. František Dostoupil

Historie ochotnického divadla ve Starovičkách – I.

Název „Kadet“ dnešních ochotníků ve Starovičkách mne inspiroval k napsání tohoto článku. Publikace Zdeňka Trněného z roku 2006 se zmiňuje, že ochotnické divadlo ve Starovičkách zaniklo v roce 1965 dvěma divadelními hrami. Jednu hru chci připomenout, vzhledem k tomu, že jsem v té hře hrál. Chci ji připomenout těm, kteří jsou dosud mezi námi a blízkým těch, kteří již mezi námi chybí. Byla to doba, kdy jsme my nejmladší herci opustili lavice Měšťanské školy v Hustopečích, někteří šli do učení, dojížděli do Brna, dívky dojížděly do Hospodářské školy v Břeclavi, některé za dělnickým povoláním do Třebíče – Boroviny. **Bratři Miroslav a František Kouřilovi** do Adamovských strojůren, do

Adamova. Jednalo se o klasickou divadelní hru, v které jsme hráli Aloise Jiráskova „Lucerna“. Režisérem byl zkušený divadelník – **Štěpán Hovězák**. V obsazení hry nás mladých ochotníků, kteří hráli divadlo poprvé, bylo „osm“. Scházeli jsme se ke zkouškám v hasičské zbrojnici, která nám byla pro zkoušení hry zapůjčena. Vzhledem k tomu, že většina herců v týdně byla mimo obec, zkoušky se odehrávaly v sobotu a neděli. Abych přiblížil herce, kteří obsadili různé role této klasické hry, uvedu několik podstatných dialogů, které jsem si zapamatoval. Je to doba, již 55 let, která uplynula, kdy jsme hru hráli. Při zkouškách, kdy někteří herci nezkoušeli v částech hry, se nudili, hráli karty nebo

si četli. Já se naučil skoro všechny role nazpaměť, které se právě zkoušely, pro případ kdyby byl třeba „záskok“ za chybějícího herce. Děj a obsah této klasické hry je natolik známý, že není třeba zacházet do podrobností. Hlavní úlohu „pana vrchního“ hrál zmíněný režisér Štěpán Hovězák, který nás mladé ochotníky učil hrát každou roli. Já sám jsem měl ve hře jenom tzv. „šték“. Víval jsem kněžnu jako rychtář s Votrubou, kterého hrál **František Kouřil** – slovy: „Vítáme Vás nejjasnější poctivosti panno, vítáme její milosti, její vzácné poctivosti.“ Když mne pohládila kněžna po vlasech, se slovy: „To již stačí.“, byla má role u konce.

Na zkoušce po prvním přednesu jsem

dostal od režiséra vyhubováno slovy: „Ty to říkáš jako ve škole u tabule, to není ono, Ty musíš být rozrušený, padnout na kolena, koktat, být zmatený, vždyť vítáš paní kněžnu - obyčejný rychtář.“ Po několikátém opakování jsem úlohu dovedl do úplné dokonalosti podle přání režiséra a na zkoušce jsme se náramně bavili. Když byl zahájen první obraz hry, kdy rychtář od pana vrchního přišel do mlýna, na jeviště, byl to **Jan Prokeš** a byl osloven slovy: „Koho hledáte?“ „Tuhle mlynáře, nesu mandát ze zámku od pana vrchního, jak mají poddaní stát přitom uvítání řadami. Nejdříve družice, koňáci...“ a dialog plynul dále podle scénáře. Jenže se stal při vlastní premiéře „zádrhel“. Mandát - tu listinu, kterou nesl rychtář do mlýna, podle které se měli řadit poddaní, a měl ji rychtář hodit na stůl, klidně ji odnesl ze mlýna pod paží jako by se nechumelilo. Obecenstvo si toho ani nevšimlo. Chci jen upozornit na to, jak je důležitá „důslednost“ na zkouškách. Toto se u nás opomenulo. Stěžejní úlohu mlynáře hrál **Jan Drbola** velmi dobře, do postavy mlynáře se úplně vžil. Když jsem viděl v televizi inscenaci této hry a roli mlynáře představoval Radek Brzobohatý, náš představitel se mu hodně přiblížil. Jak později ve hře poznamenal pan hrabě: „Tak mladý a tak vzpurný.“, to přirovnání v našem obsazení bylo na místě. Uvedu perličku, která v průběhu zkoušek hry nastala. Několik pasáží dialogů mezi panem vrchním a mlynářem, ohledně přivítání kněžny na návštěvě zámku, kdy pan vrchní napadl mlynáře slovy: „Vydáte to děvče (Haničku)?“ Mlynář mu oponoval slovy: „My máme právo, starobylé právo.“ Vrchní mu oponoval slovy: „Právo?“ „Ano, starobylé právo. Právě, že je tak starobylé, proto už nic neplatí.“ Tu se do něho pustil slovy mlynář: „Kdo zapomene ran, kterými ho ponížili, ať je psem či otrokem.“ Dále pokračoval na adresu vrchního: „Kdy jste vy vzpomněl, z čeho jste pošel?“ Tu již to vrchní nevydržel a zahřímá slovy: „Mlčte, jaká to troufalost od poddaného.“ V tomto místě aktéři sporu přímo na sebe křičeli (řvali). V tomto okamžiku se stalo toto: Otevřely se dveře hasičky a do místnosti nahlédli dva štamgasti z dědiny, byl to **Ladislav Ovisek** a **Miroslav Kadrnka**, kteří šli na pivo do hospody a uslyšeli ten křik. Omlouvali se slovy: „Cože se to tady děje? My jsme mysleli, že se tu hádáte doopravdy a vy tu nacvičujete divadlo.“ S omluvou zavřeli dveře a odešli. Tuto scénu, která se odehrála na zkoušce, si pochvaloval režisér slovy: „Takhle má být

zahráno divadlo podle představy autora hry. Uvedu další stěžejní aktéry hry. Byla to paní kněžna - tu hrála **Marie Plocková (Horáčková)**. I když hrála divadlo poprvé, měla šarm, příjemný hlas, byla stepilé postavy, do úlohy se přímo vžila a působila přirozeně, bez trémy. To podobné lze říci o panu hraběti, který kněžnu doprovázel, kterého hrál **Miroslav Kouřil**. Byl rozvázný, mluvil plynule, měl výbornou slovní zásobu, i když hrál také divadlo poprvé, počínal si jako starý divadelník. Připomenu další aktéry hry a to byli vodníci. Ty hrály dvě kamarádky, které v tu dobu navštěvovaly Reálné gymnázium v Hustopečích, kam se chodilo pěšky a po cestě domů se učily role. Mladšího vodníka hrála **Svatomíra Šmerdová (Mikešová)**, staršího vodníka **Štěpánka Klecandrová** (sestra Vladislava Klecandra). Když mladý vodníček, zamilovaný do schovanky Haničky, ji lákal slovy: „Haničko sluníčko.“ Ta mu odsekla: „Nesužuj, vodní panáčku.“ Tu ho zpražil podkoní ze mlýna dialogem: „Ty churoto ze mhy upletená, připravím na tebe provaz z lýčí.“ Podkoního hrál **Vladislav Klecandr**, jeho hlas zaburácel jevištěm tak, že diváci strnuli a polekaný vodníček zmizel v rybníku. Schovanku Haničku hrála **Blaža Kadrnková (Charvátová)**. Ve své úloze překypovala temperamentem, dokázala důrazně oponovat panu hraběti, hlavně v dialogu ohledně jejich střevíčků, o které projevil pan hrabě zájem. Školního mládence zahrál zkušený ochotník **Václav Najman** z „chaloupek“. Svoji žádost na učitelské místo chtěl podat při kasaci, která se odehrála večer v lese. V dialogu prosebníčka snil slovy: „Již na osmý rok školním mládcem.“ „Dorníčku mít, za varhanami sedat.“ V dalším dialogu s panem vrchním, zaúpěl slovy: „Smilujou se, pane vrchní.“ Vrchní mu oponoval slovy: „Smiloval se on?“ „Nad svojí Dorníčkou se smiloval, ta aby nezůstala sedět.“ Pan vrchní mu učitelské místo nepřál. Dále plynul dialog dle scénáře. Pan vrchní se ve hře choval velmi povýšeně, pravý „alibista“, když nastal zmatek a návštěvu kněžny neuhlídal, která přišla jinudy, než měla, komentoval to slovy: „Nám se neohlásili, neodpověděli, proto my o nich nic nevíme.“ Nejzdařilejší scéna byla v lese, kdy se muzikanti připravovali na zmíněnou kasaci. Večer v lese se scházeli za výše uvedenou kasaci muzikanti. Z pod keře se na jevišti objevil první muzikant, hrál ho **Jan Prokeš**, měl dvojroli, začal slovy: „Já že se bojím, já

starý voják, na tureckých hranicích jsem ležel.“ Třásl se jak osika strachy, až se celé jeviště klepalo. Další muzikanti přicházeli z různých stran. Za kulisami jeviště zaznělo hrůzné zakrákorání, diváci v hledišti strnuli, když jeden muzikant vyjel slova: „Hejkal!“, druhý s prsty na ústech upozornil ostatní: „Nejmenovat.“ A v tom se na rožku objevil další muzikant, kterého ostatní poznali a komentovali to slovy: „To je Klásek, co se své ženy tolik bojí.“ Hrál ho také zkušený divadelník **Vítězslav Kastrhoun**. Bylo ho plné jeviště, švitořil a začal se chvástat slovy: „To já, když doma řeknu: „Mámo, teče voda nahoru.“, ona řekne: „Teče, táto.“, a to já kdybych řekl...“, ale už nedorékl, a v tom se na jeviště vřítla paní Klásková, jako uragán, fúrie, xantipa v jedné osobě, zatočila Kláskem (který byl v tom okamžiku takhle malinký), peskovala ho slovy: „Co kdys řek, ty votipero, ty kocoure roztoulaný.“ Tato scéna byla nejzdařilejší z celé hry. Byla velmi úsměvná, diváci se náramně bavili. Paní Kláskovou zahrála skvěle **Zlatka Kadrnková (Žaloudková)**. To byl úplný herecký koncert. Na hlavní aktéry hry už došlo, až na pacholky, kteří poráželi lípu na závěr představení. Byl jsem to já a **František Kouřil** (měli jsme dvojroli – rychtáři a pacholci). Když jsme poráželi lípu sekýrami tak vehementně, kde byla ukryta Hanička, že lípa doopravdy málem spadla, byla jen připevněná drátky k jevišti a ostatní herci za oponou jí museli držet. Náповědu obstaral perfektně **Alois Kastrhoun**. Ani jednou se nepřetrhla nit náповědy, jak se to stalo v dřívějším představení, o kterém se zmíním příště. Ještě připomenu maskéra, kterého obstaral velmi dobře **Antonín Šafařík** z „dědiny“. Nás pacholky přemaskoval z rychtářů tak dokonale, že jsme se navzájem nemohli poznat. Na závěr chci ještě dodat tu skutečnost, že škoda přeškoda, že z představení není pořízen ani jeden fotografický snímek. Tím hra a všichni aktéři zapadli do propadliště zapomnění. Hra v našem podání slavila velký úspěch, hrána byla jen jednou. Jak my senioři ochotnického divadla ve Starovičkách můžeme závidět stávajícím ochotníkům, jak vkusně pózuji po představení na první stránce Starovičského zpravodaje. V příštím pokračování historie ochotnického divadla ve Starovičkách – II., uvedu podmínky, za jakých se hrálo a překerní situaci, kdy domácí herci na jevišti zapomněli slova dialogu, náповěda nenahodila nit, kdo tuto situaci zachránil. Šmerda Bohumil

Česko – moravské fotbalové postřižinské klání

V sobotu 3. července se bývalí fotbalisté TJ Starovičky zúčastnili fotbalového turnaje v obci Kamenné Zboží u Nymburku. Turnaje se dále zúčastnila dvě domácí mužstva – stará garda, současní hráči a omlazená stará garda ze Šakvic. Po dvou porážkách od

domácích týmů (2:0, 3:1) se borci ze Staroviček umístili na 4. místě. Jediným naším střelcem byl **Radek Horák**. Po turnaji se od 20 hodin uskutečnila taneční zábava na letním parketu v Kamenném Zboží, hrála skupina Pohoda a došlo i na ochutnávku moravských

domácích vín a postřižinského pěnivého moku.

Hovězák Václav

Normální je nekouřit

Co možná o cigaretách ještě nevíte?

Člověk, který po dobu jednoho roku vykouří balíček cigaret denně, zůstane v plicích jeden litr dehtu. Dehet je tmavě zbarvená, lepkavá látka podobná asfaltu na ulici, která obsahuje spoustu jedů. Plíce dlouholetého kuřáka připomínají měkkou houbu nacucanou dehtem a obalenou v prachu. A co všechno v cigaretách a v cigaretovém kouři můžeme najít? Například arsen, což je látka, která při průniku do lidského těla ničí informace genetického kódu, DNA. Dále formaldehyd, do něhož se nakládají mrtvá těla zvířat, pokud je chceme uchovat v láhvi. Cigaretový kouř, který někdy musíme dýchat i my, co sami cigarety nekouříme, obsahuje oxid uhelnatý, jímž nás přidušují kouřící kamna. Cigaretový kouř v sobě obsahuje radioaktivní prvek polonium, které způsobuje záření a používá se např. při výrobě jaderných bomb. Výzkum prokázal, že kuřáci kouřící 20 cigaret denně dostanou takovou dávku záření, jako by byli několikrát ročně na rentgenu hrudníku. A aby toho nebylo málo, tak i kyanid, používaný v jedu na krysy, v cigaretách najdeme. A vedle toho kadmium, součást umělých hnojiv. A aby toho opravdu nebylo málo, můžeme v cigaretovém kouři nalézt dokonce i močovinu nebo čpavek. Dalo by se vyjmenovávat ještě dál, ale zkrátme to: cigarety a tabákový kouř obsahují více než 4000 chemických látek, z nichž 43 je prokazatelně rakovinotvorných a 60 z nich ke vzniku rakovinových onemocnění přispívá. Tabákový průmysl to vše má přesně vypočítané a promyšlené. Přidané látky se používají například proto, aby cigareta pomalu hořela, kouř se ladně vinul a popel se co nejdéle udržel na oharku. Hruzostrašné přísady,

jen aby byl kuřák se svojí cigaretou spokojený. Tabákové společnosti mají patent na méně nebezpečné cigarety, které však nikdy nevyzkoušely. Jen připomeňme, jak dlouho lidem lhali, že kouření lidskému zdraví neškodí.

A jak nad cigaretami zvítězit?

1. Hlavní podmínkou úspěchu je vaše rozhodnutí „už nebudu kouřit“.
2. Oznamte rodině a vašim kamarádům, že přestáváte kouřit.
3. Vyberte si den „D“, ve kterém naráz a jednou provždy s cigaretami skončíte.
4. Zahlaďte všechny stopy po cigaretách (popelníky, zapalovače), abyste si svůj návyk nepřipomínali.
5. Zpočátku se raději vyhýbejte situacím, které máte s cigaretou spojené.
6. Dejte se dohromady s nekuřáckými kamarády.
7. Pro překonání abstinčních příznaků si můžete v lékárně zakoupit žvýkačky, náplasti či inhalátory (prostředky náhradní nikotinové terapie).
8. Pokud budete mít zájem o odbornou pomoc, můžete navštívit centrum léčby závislosti na tabáku či poradnu pro odvykání kouření. Jejich seznam najdete na internetu. Dále můžete využít telefonickou linku pro odvykání kouření 844 600 500.

Pamatujte si, že pokud se vám podaří přestat kouřit, prokázáte svoji pevnou vůli. Pokud budete opravdu chtít, povede se vám to! Zvítězíte nad cigaretami a ne ony nad vámi.

Mgr. Veronika Kadrlová
Poradna pro odvykání kouření

Myslivecké sdružení Starovičky

Na střelnici se opět střílelo, tentokrát okresně

Myslivci na své střelnici na Podkově hostili dne 4. července nejlepší střelce okresu v rámci seriálu Okresního přeboru tříletných družstev mysliveckých sdružení ve střelbě na loveckém kole. Přeboru se zúčastnilo 14 družstev z okresu. Nejlepší byli myslivci z MS Hustopeče I., na druhém místě skončilo družstvo z Kobylí a jako třetí se umístilo družstvo z Velkých Hostěrádek. Naše družstva skončila na 8. a 10. místě. Zdá se, že našim střelcům ujíždí vlak, je co dohánět. Následující den, 5. července, se na střelnici uskutečnila veřejná soutěž jednotlivců na loveckém kole. Zúčastnit se mohli i myslivci mimo náš okres. Na start se postavilo 30 závodníků, do finále postupovalo 6

střelců s nejlepším nástřelem. Čtyři finalisté byli po základní části soutěže jasní (Žák, Beníšek, Palínek, Hlávka Jaroslav), o zbývajících dvě finálová místa

se musel provést rozstřel mezi dalšími 6 závodníky se stejným nástřelem ze základní části soutěže. Do finále se nakonec prostříleli Tenora a Prchal. Ani finále nebylo jednoznačné, protože stejného nejlepšího výsledku dosáhli 2 borci a to Beníšek z Hustopečí a Žák z Nesvačilk. Následoval další rozstřel, aby se celkovým vítězem nakonec stal Žák. Druhý tedy skončil Beníšek, třetí Palínek ze Sedlece, čtvrtý Hlávka Jara střelící za Velké Pavlovice, pátý Tenora (mimochodem stojí za zmínku, že v jednom kole nechybil ani jednoho holuba) a šestý Prchal z Velkých Němčic. Oba střelecké dny na střelnici Podkova se vydařily, počasí přálo, občerstvení chutnalo a nezbyvá, než vyslovit uznání a poděkování těm, kteří se na organizaci podíleli. (JP)

foto: stupně vítězů

Handbike

Ahojte,

léto se rychle blíží do svého konce a s ním i má letošní sezóna. Letošní rok se mi povedlo zase o kousek povyskočit v tabulce domácích i evropských závodů. Vrcholem sezóny byly dva závody Mistrovství ČR, z nichž jeden se konal v Hustopečích (silniční kritérium), druhým závodem byla časovka v Příčině u Příbrami. Ovšem ten nejdůležitější a zároveň i nejtěžší závod pro mě bude Mistrovství světa v Kanadě, kam odlétám v polovině srpna. K tomuto závodům a k nominaci na něj byla zaměřena celá moje letošní příprava a jsem opravdu rád, že se to podařilo a já budu moci

reprezentovat Českou republiku i za podpory naší obce.

Velice rád bych chtěl poděkovat všem, kteří se nějakým způsobem, ať již organizačně nebo jako fanoušci podíleli na zdárném konání závodu „O pohár starostů Hustopečí a Staroviček“. Tento závod měl mezi závodníky velice kladné ohlasy a u nás na Moravě se jim moc líbilo.

MS v Kanadě, kam jsem se asi dva měsíce těšil a připravoval od schválené nominace, konečně přišlo. Přesun do dějiště cyklistických soubojů z naší dědiny byl dost náročný a trval víc než den. Po přeletu a krátkém spánku jsme

šly na registraci k závodu a první prohlídku trati. Při cestě zpět už mi začalo být dost špatně a po návratu na hotel jsem ulehl do postele s horečkou a dalšími radostmi. Tohle mi zkomplikovalo celý další průběh, na start časovky jsem šel úplně bez energie a také podle toho skončila, dokončil jsem ji jen s velkými obtížemi a dojel na 15. místě. Silniční

závod, který startoval o dva dny později, se již nesl v lepším duchu i náladě. Sice jsem se i zde nedokázal probojovat dopředu a závod znovu dokončil na 15. místě, jsem spokojený, že jsem byl schopný vůbec do závodů nastoupit a doufám, že nováčkovská daň a smůla s ní spojená, se mi už nevrátí.

Výsledky posledních závodů:

MČR Pičín (časovka) – 1.místo – Mistr ČR v časovce
EHC Louny – 8.místo časovka
9.místo silniční závod
MČR Hustopeče – 3.místo
- závod jsem dokončil na 5.místě
ČPH Nové Město n. Metují – 1.místo
Více informací na www.stanislabiza.cz
(SB)

TJ Starovičky

Další fotbalová sezona začala. I přes avizované přihlášení dvou mužstev do fotbalových soutěží jsme se na poslední chvíli rozhodli přihlásit pouze A mužstvo. K tomuto rozhodnutí nás vedly jak finanční důvody, tak i případné možné problémy s dostatečným počtem hráčů.

V přípravě na novou sezonu jsme se hráli několik přátelských utkání, kde jsme zkoušeli některé nové hráče a různé sestavy mužstva.

První zápas nové sezony se nám přes velké očekávání nepovedl. Mužstvo podalo špatný výkon a tím velmi pomohlo hostujícímu týmu z Přítluk k jednoduchému vítězství 4:0. K druhému utkání jsme jeli na hřiště Hustopeče B, kde jsme chtěli odčinit nepovedený první zápas. Sobotní termín však nedovoloval některým hráčům základní sestavy zúčastnit se utkání a proto jsme museli nastoupit ve velmi kombinované sestavě. Na začátku utkání to bylo na hřišti znát a po chvíli jsme prohrávali 1:0. Snastávajícím časem se naše hra zlepšovala a dokázali jsme si vytvořit několik vyložených gólových příležitostí. Bohužel se nám je nepodařilo proměnit. V druhém poločase nám docházely síly, ale i přes to jsme dokázali bojovnou hrou těsně před koncem zápas vyrovnat. Jedinou naši branku střelil Vladimír Sedla. A tak jsme nakonec odjžděli spokojeni s jedním bodem.

Věříme, že nám tento zápas pomůže i do dalších utkání a hned v následujícím se nám podaří plně bodovat. (KJ)

Odehrané zápasy:

Starovičky	Přítluky	0:4
Hustopeče B	Starovičky	1:1

Následující kola:

Starovičky	Týnec	22.08. 16:30	NE
Perná	Starovičky	29.08. 16:30	NE
Starovičky	D. Dunajovice	05.09. 16:30	NE
Starovičky	Mor. N. Ves B	12.09. 16:00	NE
Sok. Pavlov	Starovičky	19.09. 16:00	NE
Starovičky	Bavory	26.09. 16:00	NE
Drnholec	Starovičky	03.10. 15:30	NE
Starovičky	Tvrdonice B	09.10. 15:00	SO

M. Žížkov	Starovičky	17.10. 15:00	NE
Starovičky	Sedlec	24.10. 14:30	NE
Kostice B	Starovičky	31.10. 11:45	NE
Sok. Přítluky	Starovičky	07.11. 14:00	NE
Starovičky	Hustopeče B	14.11. 13:30	NE

foto: pravidelný páteční trénink

TJ Starovičky o z n a m u j e rodičům a všem příznivcům sportu, že od září budou mít možnost přihlásit své dítě do sportovního kroužku, který bude zaměřen především na fotbal.

Více informací získáte u pana Václava Hovězáka ml.

Fotbalový turnaj „starých pánů“ - Memoriál Josefa Ševčíka

V Zaječích se dne 7. srpna uskutečnil fotbalový turnaj „starých pánů“ pod názvem Memoriál Josefa Ševčíka, kterého se zúčastnila mužstva pořadajícího Zaječích, Staroviček, Rakvic a Velkého Lapáše (mužstvo ze Slovenska). Naše mužstvo se utkalo v prvním zápase proti domácímu Zaječích a zaslouženě zvítězilo 3:1, brankami Ivana Nečas, Vaška Hovězáka a Lukáše Reichmana. Ve druhém zápase Rakvice porazily tým z Velkého Lapáše a bylo jasné, že finále bude Starovičky : Rakvice. V boji o první místo se hrál výborný fotbal, místy i hodně „vyhecovaný“. Starovičky se v první půli ujaly vedení brankou Vaška Hovězáka, ale hráči z Rakvic stačili ještě do poločasu vyrovnat z trestného kopu. Ve druhém poločase Starovičky dostaly svého soupeře místy až do drtivého tlaku, ale ne a ne vstřelit gól. Utkání tedy skončilo remízou 1 : 1 a přišly na řadu penalty, na které jsme prohráli 5 : 4. Branky vstřelili Očenášek Zdeněk, Nečas Ivan, Horák Radek, Hrůzek Roman, neproměnil Boháček Luděk. Z vítězství v turnaji se radovali „staří páni“ z Rakvic. Nutno podotknout, že naše mužstvo předvádělo velice hezký kombinační fotbal, na čemž se shodli i přítomní diváci. Je také povinností poděkovat za

perfektně připravenou akci organizátorům ze Zaječích a samozřejmě také našim kamarádům z Valašska, kteří si vždy rádi přijdou zahrát za náš tým „starých pánů“.

Sestava „starých pánů“ ze Staroviček: Hajman Jiří, Nečas Ivan, Hrůzek Roman, Mach Laďa, Dušánek René, Horák Radek, Očenášek Zdeněk, Boháček Luděk, Hovězák Vašek, Oliva Milan, Drbola Vladimír, Reichman Lukáš, Vičan Jiří, vedoucí mužstva: Vít Hovězák.

Hovězák Václav

Stárci a stárky ze Staroviček Vás zvou na

Tradiční krojované hody,

které se uskuteční 2. a 3. října 2010

a Hodky

9. října 2010

Program hodů:

Pátek 1. října - stavění máje

Sobota 2. října - 8:00 až 11:00 hod.- zvaní

14:30 průvod od 1. stárka k 1. stárce a ke kulturnímu domu

20:00 zábava v sále KD, k poslechu hraje **DH Sokolka**

Neděle 3. října - 14:30 průvod od 2. stárka k 2. stárce a ke kulturnímu domu

20:00 zábava v sále KD, k poslechu hraje **DH Pálavanka**

Sobota 9. října - 20:00 zábava v sále KD, k poslechu hraje **DH Túfaranka**

Občerstvení zajištěno, vstupné 80,-Kč

Všichni jste srdečně zváni

Stárci a stárky Tradičních krojovaných hodů 2010:

1.pár: Zdeněk Svoboda a Lenka Doláková

2.pár: Petr Šmerda a Eva Myšková

3.pár: Vojtěch Buchta a Tereza Bízová

4.pár: David Sedláček a Kristýna Bártová

Sklepníci a sklepnice:

1.pár: Filip Procházka a Michaela Vrbová

2.pár: Jan Němec a Adéla Tomková

3.sklepník: Ondřej Žilka

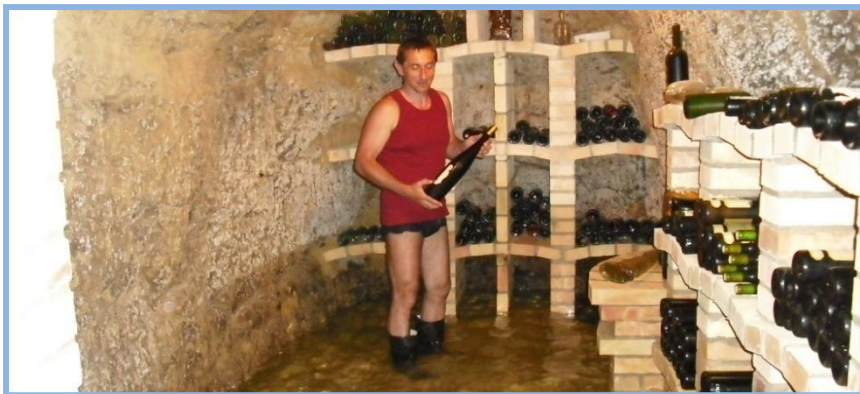
4.sklepník: Martin Macůš

Starovičský zpravodaj vydává Obec Starovičky jako dvouměsíčník, adresa OÚ: Hlavní č. 43, PSČ 693 01, tel. 519 414 035, e-mail: starovicky@starovicky.cz. Náklad 290 ks, výtisk je neprodejný.

Za zpracování odpovídá Hana Procházková a Radka Hověžáková.

Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: Vladimír Drbola (VD), Iveta Schwarzová (IS), Radka Hověžáková (RH), Hana Procházková (HP), Ing. Josef Panic (JP), Kamil Juška (KJ), Stanislav Bíza (SB) a další podepsaní autoři příspěvků.

FOTOGALERIE

Krajem André: voda ve sklepech na Vrbici

někteří účastníci pojali svou účast recesisticky

Krajem André: vystavená vojenská technika na stanovišti u Staroviček

cíl: Hustopeče

Střelecké závody na Podkově: nastoupení střelci před udílením cen

poháry pro vítěze

Střelecké závody: spokojení diváci

úklid po závodech